

АБСУРД Петима квестори пазят незрящо ученик да не препише на матурата!

Петима квестори пазят незрящо момче на матурите в Пловдив да не преписва. Детето е в седми клас, на 100% сляпо и е пълен отличник. Майката Дарина Тодорова, която е известен адвокат под тепетата, сподели:

"Аз бях защитник на държавата по делото срещу връщането на имотите и двореца "Кричим" на Симеон Сакскобургготски. Беше трудно, но спечелихме. Сега вода подобна битка - не само за моето дете, а за всички такива незрящи, но упорити и ученолюбиви деца, които искат да се развиват. Моят син иска да стане адвокат. Как да му обясня обаче, че в България това е трудно, почти невъзможно, тъй като хората с увреждания не са равнопоставени с другите."

Адвокат Тодорова е възмутена:

"В момента синът ми е в седми клас и както всички деца, с които е учил и е всеки ден, поиска да се яви на матурите. И тук започна поредният проблем. При многократни посещения от моя страна в Инспектората по образование в Пловдив ми се обясни, че той има право на преференции за записване в училище и да си прочета там някъде в интернет в кои училища и специалности може да учи. Смя да твърдя, че съм грамотен човек, но такава информация в сайта на Министерство на образованието и Инспектората нямаше.

Наложи се да преустановя работа известно време, за да реша въпроса с учението на сина ми. И при поредното си посещение в Инспектората по образование ме уведомиха за няколко професии, разрешени с Наредба от 2004 година. Но нито една от тях не отговаряше на желанието на моето дете, поради което поставих въпроса за явяване на общо основание на матурите, т. е. да кандидатства наравно с другите деца. Бях изумена, когато ми се обясни, че въпреки че има право, може да се яви само на първия модул, което означаваше, че той не може да кандидатства в избрано от него училище. А проблемът тук е, че няма кой и как да му направи втория модул на брайл.

Благодарна съм все пак на началника на инспектората Иванка Киркова, която поради моята упоритост ме прие, изслуша и най-накрая решиха, че наистина има проблем, на който трябва да се намери решение. Това не касае само моето дете, а при един изработен механизъм от следващата година и другите деца с проблеми ще имат "правото" да учат това, което искат и там, където искат.

Не може да избират от професии по Наредба от 2004 г., която не е актуализирана с въведените нови специалности в училищата. Не може един чиновник в министерство да е преценил преди години на общо основание какво могат да учат и работят тези деца. Та нали всяко е индивидуално и има различни способности и желания.

Днес синът ми е на матура – втората, по математика. Преди ден беше по български език. Да, той се яви и на втори модул, който така и не беше направен на брайл, но поради липсата на друга възможност и с мое съгласие Министерството на образованието разреши явяването му, като всичко му се чете. И в този случай - при дете със 100% слепота, има 5 човека - квестори и ресурсни учители, както и камера. Ако някой ми отговори на въпроса как може да препише това дете, ще му бъде благодарна. За статистиката - в стая с 25-30 ученици има двама квестори. Това е накратко част от историята за образованието на едно дете с увреждане в масово българско училище", споделя адвокат Дарина Тодорова.

По пътя на незрящото момче, което иска да стане юрист и е пълен отличник, вървят още слепи деца, които учат в Пловдив.

Източник: "Блиц"

ВЪТРЕШНО СЪЮЗНА ДЕЙНОСТ В управителния съвет на ССБ

На 16 юни в рехабилитационната база на Съюза на слепите в България "Поп Харитон" в Дряново Управителният съвет на ССБ проведе своето първо заседание след петото заседание на XVI Общо събрание на пълномощниците. В самото начало членовете на УС одобриха и приеха протокола от тяхното предишно събиране.

Същинската работа започна с разглеждането на един въпрос, който се превърна в почти непреодолимо препятствие пред ръководството на организацията. Става дума за развитието на ситуацията около имот на ССБ на ул. "Хан Аспарух" в София. Проблемът датира още от първата половина на деветдесетте години на миналия век, когато Съюзът на слепите сключи договор за преотстъпването на право на строеж върху този имот, срещу което собственикът, т. е. ССБ, трябваше да получи малко над 30% от новопостроената -сграда.

В края на 90-те години, поради проблеми с първата фирма, договорът с нея беше преподписан с фирмата "Рони М". Новият предприемач извърши голяма част от строително-монтажните работи, но в един момент работата на обекта беше прекратена, а нашият контрагент стана все по-трудно намираем. През 2004 г. със съдействието на адвокат Делова ССБ завежда дело срещу собственика на строителната фирма.

В хода на заседанието г-жа Делова запозна членовете на управителния съвет с развитието на съдебния процес за отстраняване на инвеститора, изграждащ обекта с преотстъпено право на строеж върху имота на ССБ в София, ул. "Хан Аспарух" № 17.

Делото по този случай е образувано на 28 април 2004 г. - т. е. преди 11 години, като са предявени два отделни иска. С тях се иска от съда да осъди ответника да заплати сума, която да се ползва от Съюза на слепите, за да се довърши започнатият строеж. Крайната сума, предявена след молбите за увеличение към 30 април 2010 г., е 359 807 лева, необходими към този момент за окончателното завършване на сградата, и 227 000 лева компенсация на Съюза за пропуснати ползи и причинени щети. Адвокат Делова акцентира върху това, че срещу нас седи един човек, за когото начинът, по който е постъпил към Съюза на слепите, е обичайна практика. Той намира перспективни терени и имоти и сключва договор със собствениците за възмездно преотстъпване на право на строеж. В началото строи много бързо - за осем месеца до кота "Било", а веднъж стигнеш ли кота "Било" - можеш да получиш и акт 14. А след получаване на акт 14 сделката не може да бъде развалена от възложителя.

След достигане на кота "Било" той започва да продава "на зелено" онова, което е договорено като негов дял от сградата. Продава всичко, прибира поне по 80 процента от получените суми, спира строителството, затваря строежа и изчезва. Напълно естествено хората, на които е прибрал парите, започват да го съдят за неустойки. В случая това са добросъвестни трети лица, някои от които са го осъдили. Те са в аналогично положение на нашето. Ние сме предоставили собственост, срещу която очакваме да получим по-голям и по-атрактивен имот, който обаче можем да получим само в случай, че сградата бъде окончателно завършена. Онези, на които инвеститорът е продавал "на зелено", са си дали парите с идеята, че срещу тях ще получат части от новопостроената сграда, но и те като нас могат да си получат закупените площи едва след завършването на сградата. Тя обаче не може да бъде завършена, тъй като инвеститорът е взел парите и е прекратил работата по нея. От своя страна той започва да предявява насрещни иски да му се заплати сума за материалите, които е вложил в строежа до момента на прекратяването на строителството, и използва всяка възможност, която законът му позволява, за да удължава съдебния процес. Във всички възможни (и съществени, и несъществени) случаи постоянно подава жалби и възражения до всички възможни инстанции и използва различни поводи, за да печели време.

За съжаление към днешна дата сградата е вече в плачевен вид и до голяма степен не отговаря на това, което е било договорено.

Адвокат Делова много подробно запозна членовете на УС с всички детайли на протичането на

процеса. Тя даде информация и за това докъде са стигнали съдебните дела. В крайна сметка целта е от имота да се отстрани собственикът на "Рони М", който към този момент дължи само на държавата 252 000 лева за данъци и такси. Видно е, че си имаме работа с изключително обигран мошеник.

От 2004 до 2012 година делото е било влачено на първа инстанция. Вече сме стигнали до втора инстанция. Целта е да се отстрани фирма "Рони М" и с парите, които могат да се получат от имотите на "инвеститора", да се довърши обектът.

След информацията на адвокат Делова и произтеклото от нея задълбочено обсъждане работата на УС премина в разглеждане на финансовия отчет на Съюза за първо тримесечие на 2015 година, който бе приет с 11 гласа "за".

Следващата точка от дневния ред - отчет на "Успех ССБ Холдинг" ЕООД - София за първото тримесечие на 2015 година също не предизвика сериозна дискусия и отчетът беше приет с 11 гласа "за".

Работата на управителния съвет продължи с информация по преместването на активите на предприятието в Дряново във Варна. Пред членовете на УС бе отчетено, че организацията по преместването е била на изключително високо ниво. Във Варна също е показано високо ниво на готовност, в резултат на което на практика веднага е започнало поэтапното внедряване на пристигащите машини и инструментална екипировка. Доставеното оборудване е напълно въведено в действие.

В цялата търговска мрежа вече са пуснати оферти, с които се предлагат влагозащитените контакти и ключове и изделията от серията "Селект". Ръководството на "Успех" очаква обемът на реализираната от предприятието продукция през второто шестмесечие да се увеличи поне с 30%. От това следва естествено увеличаване на приходите и като цяло подобряване на финансовото състояние на предприятието.

Обикновено третото и четвъртото тримесечие са сравнително по-силни периоди в реализацията на електроинсталационните изделия. Затова и г-н Шекеров изрази надежда, че като се вземе предвид очакваното увеличаване на приходите от реализацията и на дряновските изделия, дружеството във Варна може да достигне видимо по-добър резултат. За в бъдеще трябва сериозно да се мисли по въпроса за нови инвестиции в предприятието. Въпреки очакваното подобрене в резултат от концентрацията на електроинсталационното производство, без нови инвестиции няма да успеем задълго да се задържим на пазара на тези изделия и предприятието ще бъде обречено.

Всички плащания по преместването на оборудването са преведени и на Варна. Членовете на УС одобриха информацията и я приеха с 11 гласа "за".

След това управителният съвет продължи своята работа с обсъждане на докладна от Васил Долапчиев, председател на ССБ, относно "Финансови и количествени критерии за оценка на дейността на почивните бази, които УС на ССБ ще контролира на 6-месечен и годишен период". От докладната записка е видно, че предложените показатели за финансова и количествена оценка на дейността на почивните бази вземат предвид съществуващата практика, счетоводната информация, с която разполагаме и спецификите на туристическия бизнес. Те подлежат на коментар и промени с цел получаване на желаната информация от УС на ССБ в рамките на 6-месечен и годишен период. На това основание Управителният съвет реши да приеме предложените финансови и количествени критерии за оценка на дейността на почивните бази на ССБ.

В рамките на същата точка г-н Долапчиев предложи да се обсъди и още един проблем. Става дума за преразглеждане на решение от 2.10.2013 година, пр. № 5, т. 4, с което управителят на ПС "Релакс", Шипковски минерални бани се задължава да възстанови инвестираните от ЦУ на ССБ средства за изграждането на медицинския център за балнеолечение и рехабилитация и пететажния асансьор заедно с външната платформа за инвалидни колички. Програмата за подобряването на условията в базата, която е подкрепена и от членовете на УС, налага спешно извършване на основен ремонт в хотелската част. Средствата, които са необходими за тези дейности, вероятно ще надхвърлят сумата от 200 хиляди лева. Финансирането на този мащабен ремонт е изключително тежка и отговорна задача, с която ще трябва да се справи управителят на станцията в Шипково, като осигури необходимите средства от приходите от дейността на обекта. Тази трудна задача прави невъзможно изпълнението от страна на управителя на цитираното по-горе решение, поради което се налага обсъждане на необходимостта за неговата отмяна. След обстоен дебат управителният съвет реши - "Отменя решение

на УС на ССБ от 2.10.2013 г., пр. № 5, т. 4".

До края на годината ще трябва да се проведат отчетно-изборните конференции на регионалните съюзни организации. На конференциите освен избор на ръководните органи на съответната регионална организация ще бъдат избрани и пълномощниците, които ще заседават в състава на XVII Общо събрание на пълномощниците. Право и задължение на управителния съвет е да определи квотата за избор на пълномощници за общото събрание на организацията. В своята докладна записка г-н Долапчиев припомни, че към 31.12.2014 г. в ССБ членуват 14 400 човека със зрителни увреждания. Като изхожда от тази даденост, председателят на Съюза анализира два възможни варианта за определяне на квотите за избор на пълномощници. В първия вариант квотата би могла да бъде един пълномощник на триста души. При такова съотношение за пълномощници в общото събрание ще бъдат избрани 48 човека. Вторият вариант предвижда известно увеличаване на представителността на събранието, като се предлага съотношението пълномощник към брой членове, които той представлява, да бъде едно към 250. Ако се приеме този вариант, в общото събрание ще заседават 58 пълномощници. Членовете на управителния съвет обсъдиха предложените два варианта за нормата на представителство. В своята докладна записка председателят на ССБ подкрепя решението, което ще доведе до по-голяма представителност, а именно един пълномощник на 250 души и общо събрание от 58 пълномощници.

След разгорещена дискусия управителният съвет реши:

1. Определя норма на представителство за избор на пълномощници за XVII НОСП на ССБ както следва:

А) на 250 съюзни членове - 1 пълномощник;

Б) при остатък над 125 съюзни членове - избор на още един пълномощник.

2. Приема норма на представителство при избор на резервни пълномощници както следва:

А) до 500 - 1 резервен пълномощник;

Б) от 501 до 1000 - двама резервни пълномощници;

В) от 1001 до 1500 - трима резервни пълномощници;

Г) над 1500 - четирима резервни пълномощници.

3. Отчетно-изборните регионални събрания на пълномощниците да се проведат през периода 15.09 - 30.11.2015 година.

Димитрина МИХАЙЛОВА

Програма за дейността на Съюза на слепите в България през 2015 година

Политиката на организацията през текущата година включва заложените дейности в програмата за мандата 2011-2016 година, приета на първото заседание на XVI Национално общо събрание на пълномощниците на ССБ. Тя включва и мероприятия, планирани в изпълнение на проекти, и взети решения на ръководните органи на сдружението. Програмата гарантира устойчиво развитие на организацията и многообразие от социални услуги, осигуряващи пълноценното социално включване на хората с нарушено зрение.

Тя е отворен за допълване документ, който ще бъде обогатяван в зависимост от динамиката на обществените процеси в страната.

I. ПРАВОЗАЩИТНА ДЕЙНОСТ

1. ССБ да продължи активно да работи в Националния съвет за интеграция на хората с увреждания към Министерски съвет.
2. Ръководствата на ССБ на всички нива да използват изборите за кметове и общински съветници като повод за контакти с представители на властта и политическите партии, на които да изложат проблемите на хората със зрителни увреждания в България.
3. Представители на ССБ да се включат в дейността на работните групи за:
 - адаптиране на Националното законодателство към Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания;
 - приемане на първия двугодишен мониторингов доклад на България за изпълнение на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания;
4. Представители на ССБ да участват в комитетите по наблюдение на Оперативните програми за периода 2014 - 2020 година.
5. РСО и ТСО да продължат активните си контакти с общините и участието си в обществените съвети. Представителите ни да настояват за:
 - развитие на социалните услуги;
 - подобряване на архитектурната, транспортната и комуникационната среда;
 - осигуряването на подходяща материална база и средства за издръжка дейността на организацията.

II. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ И КАДРОВА ПОЛИТИКА. ТРУДОВА ЗАЕТОСТ

1. Ръководството на ССБ да осигурява подходящи условия и финансов ресурс за дейността на Националното общо събрание на пълномощниците, УС и КС на ССБ и за функционирането на регионалните и териториалните управляващи и контролиращи органи;
Срок - постоянен
Отг. - председателите на ССБ и РСО
2. Да се осигурят необходимите средства и да се организира отчетно-изборната кампания както следва:
 - А) За избор на председатели и членове на УС на ТСО и пълномощници и резервни пълномощници за шестнадесетте Регионални събрания на пълномощниците.
Срок - май-юни 2015 г.
 - Б) За председатели и членове на УС и КС на РСО и пълномощници и резервни пълномощници за VII Национално общо събрание на пълномощниците на ССБ.
Срок - октомври-декември 2015 г.
3. Да се популяризират добрите практики в сдружението, да се повишава качеството на традиционните дейности и да се търсят нови форми за съюзен живот, отчитайки интересите на членовете на организацията.
Срок - постоянен
Отг. - председателят на ССБ, председателите на РСО и ТСО
4. УС на ССБ да разработи модел за системно активно издирване и работа с потенциални членове на сдружението, който да бъде финансово и технически обезпечен през следващите 3 бюджетни години. Да бъде проведено обучение на председателите на РСО за работа с потенциални членове след приключването на отчетно-изборната кампания на РСО.
Срок - постоянен
Отг. - председателят на ССБ, председателите на РСО и ТСО
5. Да се проведат срещи на председателя на ССБ, съвместно с председателите на РСО Бургас, Шумен, Варна, Кърджали и Плевен с младежите от региона и запознаването им с дейността на организацията.
Срок - април-декември, 2015 г.
Отг. - председателят на ССБ и председателите на РСО
6. Ръководители и специалисти на всички нива от структурата на ССБ да положат необходимите усилия за набиране на информация за пазара на труда и осигуряването на нови работни места за незрящи чрез националната програма за обучение и заетост на хора с трайни увреждания, програмите на АХУ за оборудване на работно място за самостоятелен бизнес и чрез преки контакти с фирми и други институции.
Срок - постоянен

Отг. - председателите на РСО

7. При спечелване на конкурси за доставчик на услуги при възможност ССБ да назначава на длъжности, неизискващи зрителен контрол, незрящи специалисти в областта на социалната рехабилитация. Организацията да се стреми да провежда тази политика и спрямо действащи центрове за социална рехабилитация и интеграция за хора с нарушено зрение, функциониращи като делегирана държавна дейност към общините.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ, председателите на РСО и ТСО

III. СОЦИАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И ПОМОЩНО-ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА. ДОСТЪПНА СРЕДА

1. Съюзът на слепите в България да създаде необходимата организация за качествено изпълнение на договорите за възлагане на управлението на социалната услуга в общността - Център за социална рехабилитация и интеграция на незрящи, в градовете Габрово, Перник и Русе.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ и ръководителите на централите

2. С цел утвърждаване на сдружението като национален доставчик на социални услуги за хора със зрителни увреждания ССБ да продължи да участва в обявени от общините конкурси за възлагане на управлението на социална услуга в общността - Център за социална рехабилитация и интеграция.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ, председателите на РСО

3. При възможност организацията ни да предоставя подходяща материална база за дейността на новоизграждащите се Центрове за социална рехабилитация и интеграция на хора със зрителни увреждания.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ

4. Регионалните ръководства на ССБ да продължат партньорството с централите за социална рехабилитация и интеграция на хората със зрителни увреждания и да съдействат за осигуряване на потребители, проучване на потребностите на съюзните членове, усъвършенстване, разширяване на предлаганите услуги и организиране на съвместни мероприятия.

Срок - постоянен

Отг. - председателите на РСО и ТСО

5. Ръководствата на ССБ, РСО и ТСО съвместно с НЦРС в Пловдив да информират членовете на организацията за предлаганите услуги в Центъра и да насочват незрящите за включване в курсове за основна рехабилитация и професионално обучение, провеждани от него.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ, председателите на РСО и ТСО

6. Съюзът на слепите в България и структурите му в страната, НЦРС - Пловдив и централите за социална рехабилитация и интеграция на хора с нарушено зрение системно да оказват подкрепа на децата в интегрирана форма на обучение.

Срок - постоянен

Отг. - ръководителите на структурите на ССБ и институциите

7. Съюзът на слепите в България системно да разширява гамата на предлаганите помощно-технически средства.

Срок - постоянен

8. Да продължи дейността за подобряване достъпността на архитектурната и транспортната среда. При необходимост ръководствата на регионалните и териториалните съюзни организации да проведат срещи с кметове, главни архитекти, общински съветници, дирекциите "Устройство на територията" и други с цел акцентирание на вниманието им върху необходимостта урбанизираните територии да бъдат достъпни за хората с нарушено зрение и за ефективно прилагане и контрол за изпълнение на Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания.

Срок - постоянен

Отг. - председателите на РСО и ТСО

IV. ИНФОРМАЦИОННА, ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКА И СПОРТНО-ТУРИСТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

1. Чрез публикации в списание "Зари" и под други форми да се набира и разпространява информация в структурите на ССБ за важни проблеми, предприети мерки, взети решения от органите, съюзни нормативни документи, литература за обучение на кадрите и други.

Отг. - председателите на ССБ и РСО, редакторите на списание "Зари"

2. Да продължи издаването на:

А) Брайловите списания:

- "Зари",
- "Кръгозор",
- "Спортен преглед",
- "Вариант",
- "Женски свят",
- "Минерва",
- "Светулка".

Б) Говорещите списания:

- "Зари",
- "Съвременност",
- "Знание",
- "Литературен калейдоскоп",
- "Домашен съветник",
- "Наблюдател",
- "Булгаро есперантисто".

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ и редакция "Зари"

3. Да се организира абонаментна кампания за плоскопечатните и брайловите издания, говорещите книги за личната библиотека и говорещите списания.

Срок - октомври-декември 2015 г.

Отг. - председателите на РСО и ТСО

4. По повод Деня на белия бастун - 15 октомври, 13 ноември - Световния ден на слепите, и 3 декември - Световния ден на хората с увреждания, да се организират пресконференции, концерти, спортни състезания, конкурси за писане и четене на брайл, срещи с представители на институции и други с цел популяризиране на възможностите на хората със зрителни увреждания, представяне на техните проблеми и промяна на обществените нагласи към тях.

Срок - октомври-декември 2015 г.

Отг. - председателите на РСО

5. Създадената работна група за оценка на достъпността на сайтовете на институциите да продължи своята работа и да даде становище за: Агенцията за хората с увреждания, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията по заетостта и общините в градовете Пазарджик, Плевен, Русе, Сливен и Бургас.

Срок - декември 2015 г.

Отг. - председателят на ССБ и председателят на работната група

6. Да се положат усилия за привличане на млади хора в художествено-творческата дейност на организацията. Регионалните организации, в които няма развита такава дейност, да обсъдят с управителните съвети и актива възможностите за създаването на певчески, инструментални и други състави.

Срок - постоянен

Отг. - председателите на РСО

7. Да се организират участия на действащите художествено-творчески състави и индивидуални

изпълнители в регионални и национални фестивали, певчески конкурси и събори и други.

Срок - постоянен

Отг. - председателите на РСО

8. РСО да организира спортни състезания между членовете си по практикувани в организацията спортове. Те трябва да положат усилия да осигурят финансиране от общините за провеждане на турнири с участието на отбори от други региони.

Срок - постоянен

Отг. - председателите на РСО

9. Съюзът на слепите в България да продължи да подкрепя спортните клубове и Федерацията "Спорт за хора със зрителни увреждания" в процеса на осигуряване на трайни финансови източници за дейността ѝ. Организацията да съдейства за разработването на проекти, финансиращи провеждането на състезания.

Срок - постоянен

Отг. - председателите на ССБ и на Федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания"

10. ССБ да организира държавно първенство по спортна табла.

Отг. - председателите на ССБ и на Федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания"

11. Ръководствата на ССБ, РСО-София и Федерацията "Спорт за хора със зрителни увреждания" да организират в София Балканиада по шахмат.

Отг. - председателите на ССБ, РСО-София и на Федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания"

Срок - април 2015 г.

12. Да се организират туристически походи и екскурзии до природни местности, исторически и културни паметници и други.

Срок - постоянен

Отг. - председателите на РСО и ТСО

V. АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНИ УСЛУГИ. СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ И ПОЧИВНО ДЕЛЮ

1. Ръководството на ССБ, регионалните и териториалните му структури системно да запознават членовете на организацията с нормативните документи, уреждащи правата им.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ, председателите на РСО и ТСО

2. Регионалните организации да търсят възможности за подпомагане на нуждаещите се съюзни членове в пари и натура.

Срок - постоянен

Отг. - председателите на РСО и ТСО

3. ССБ да сключи договор с Агенцията за хората с увреждания за осигуряване на средства за изплащане на целева помощ за придружител на лицата с намалена работоспособност над 90% вследствие на увреждане на зрението. Регионалните и териториални организации да организират процеса по набиране на молби, декларации и служебни бележки и изплащане на средствата на правоимащите.

Срок - април-октомври 2015 г.

Отг. - председателят на ССБ, председателите на РСО и ТСО

4. Да се създадат подходящи условия за почивка на членовете на организацията през 2015 година в почивните бази на сдружението и ползване на правото им на балнеолечение и рехабилитация съгласно Закона за социално подпомагане и правилника за неговото прилагане.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ, председателите на РСО и ТСО

VI. ВРЪЗКИ СЪС СРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ И МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

1. ССБ да продължи партньорството си с национално представителните организации на и за хора с

увреждания и други НПО, работещи в областта на интеграцията на хората със специфични възможности. Заедно с тях организацията ни да изготвя становища при приемането на нови или промяната на действащите нормативни актове, национални програми, стратегии и други. ССБ да участва в организирани антидискриминационни кампании.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ

2. ССБ да осигури необходимата организация и финансови средства за участие на представители на организацията в мероприятия, провеждани по линията на Европейския съюз на слепите и Балканския консултативен комитет.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ

3. Приемане на делегация от Международната асоциация по брайлов шахмат и организиране на среща с министъра на младежта и спорта.

Срок - април 2015 г.

Отг. - председателите на ССБ и на Федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания"

4. Организиране на среща с председателите на организациите на слепите, ръководещи делегациите на страните от региона, участващи в Балканиадата по шахмат в София.

Срок - април 2015 г.

Отг. - председателите на ССБ и на Федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания"

VII. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА И УПРАВЛЕНИЕ НА СЪЮЗНОТО ИМУЩЕСТВО

1. Ръководството на ССБ да работи за осигуряване на субсидия за дейността на организацията от държавния бюджет.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ

2. Ръководствата на РСО и ТСО да работят за осигуряване на финансиране от общинските бюджети на дейността на организацията.

Срок - постоянен

Отг. - председателите на РСО и ТСО

3. При откриване на подходящи програми за финансиране на дейността на ССБ да се изготвят проекти.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ

4. Поддържане на електронната картотека на обектите на ССБ - отдадени под наем, необходими за производствени нужди и свободни площи за отдаване под наем.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ и управителят на "Успех ССБ Холдинг" ЕООД

5. С цел увеличаване на приходите от съюзно имущество да се активира дейността по пазарното му предлагане и повишаването на събираемостта на наемите.

Срок - постоянен

Отг. - председателят на ССБ, председателите на РСО, управителите на "Успех ССБ Холдинг" ЕООД, дъщерните му дружества и клонове

6. Извършване на неотложни ремонти с приходи от наеми, дарители, проекти и други източници.

Срок - постоянен

Васил ДОЛАПЧИЕВ,
председател на ССБ

На редовните читатели на говорещи книги навярно е направил впечатление новият нежен, почти детски глас, с който от март зазвучаха някои от новозаписаните заглавия в звукозаписното студио на ССБ.

Името ѝ е Даниела Николова. Родена е на 13 март 1978 година в София – зодия риби. Живее в столицата през целия си живот с изключение на година и половина, в която работи на сцената на драматичния театър "Гео Милев" в Стара Загора.

За разлика от актьорите, с които сме се срещали досега, Даниела не е випускник на НАТФИЗ, а завършва театралния колеж "Любен Гройс" през 2000 г. в класа на професор Елена Баева, с асистенти Биляна Петринска и Роберт Янакиев. Попитах я каква е разликата между театралната академия и колежа.

"Разликата е единствено в това, че в НАТФИЗ се учи 4 години, докато същият материал и същият брой учебни часове се изучават в нашия колеж за три години, при по-натоварена учебна програма и заетост всеки ден от сутрин до вечер, включително и събота. Единственият ни почивен ден беше неделя, в който пък разучавахме текстове или подготвяхме етюди."

- Как и кога избра актьорската професия?

- Винаги ми е харесвало да разказвам истории, да пея, да танцувам. Всяко изкуство ме е привличало, дори рисуването и приложните изкуства като керамиката. Шила съм даже гоблен. Привличали са ме всички красиви неща, всичко, свързано с това да изразиш себе си, възможността да фантазираш и да развиваш въображението си и да го използваш, за да създаваш красиви неща.

Още като дете много слушах детски приказки на грамофонни плочи. Много ги харесвах и знаех наизуст всичките, които имах въщи. Обожавах да чета книжки, обожавах някой да ми разказва приказки, а после аз да ги разказвам на някого. В училище бях много добра по български език и литература, а също и по рисуване.

Привличаха ме всички неща, свързани със сцена и изяви пред публика. Когато бях малка, гледайки някое дете в телевизионен филм, реклама или музикален клип, аз все си представях, че съм на неговото място. Когато си играехме с приятелчетата ми, много обичах да взимам интервю или пък на мен да ми вземат интервю, или пък да водя предаване, някое шоу или телевизионно състезание, каквито бях гледала по телевизията. Обичах тези превъплъщения и запомнях наизуст всички роли. Привличаше ме това, че ти можеш да си себе си, но в същото време във всяка една роля можеш да бъдеш различен и да имаш някакъв отделен живот. Това е като едно интересно приключение, което няма как да ти омръзне. Освен това ти го правиш по начин, по който никой друг не може да го направи.

Даниела постъпва в театралния колеж веднага, още с първото си кандидатстване. По нейни думи, приемният изпит не се е отличавал от този във висшето театрално училище. Като любопитна подробност тя ми разказа за тази част от приемния изпит, която е включвала импровизация на танц. На Даниела се е паднало да танцува с музиката на Лайза Минели, като задачата е била да се движи само напред и назад, без да мърда ръцете си.

"Аз много се учудих и казах, че това няма как да стане, но си сложих ръцете в джобовете, за да няма как да ги поместя, и се справих."

Самото кандидатстване и постъпване в колежа е станало стремително бързо. Връщайки се от почивка, Даниела решава да кандидатства, подава документи и фактически на по-следващия ден се явява на първия кандидат-студентски изпит. Разбира, че е приета в рамките на 6 дни и при това без никаква специална предварителна подготовка.

"Не знаех имената на хората, за които си говореха останалите кандидати, споделяйки, че са ги подготвяли за изпитите. Дори след първия изпитен ден си казах, че хората са се подготвяли толкова дълго време, а аз не съм се подготвяла, дори не знам за кого говорят, когато споменат някое име - къде съм тръгнала? Дори се чудех да ходя ли на следващия ден, или да се откажа. През нощта обаче сънувах много интересен сън. В съня ми имаше едни големи навити на ролки картони, които аз вземах, разгъвах и виждах черно-бял образа на Чарли Чаплин – множество еднакви образи. И когато се събудих, реших, че този сън не е случаен и че ще отида. Казах си, ако не друго, то поне ще имам още един интересен ден в живота си, независимо дали ще ме приемат, или не. Казах си, че ако не ме приемат, ще се готвя за следващата година, само че ме приеха."

След тригодишно обучение по актьорско майсторство дебютът на Даниела на професионална сцена е в Старозагорския драматичен театър "Гео Милев", където тя попада ден след абсолвентската си вечер и

още през лятото започват репетициите за предстоящия театрален сезон.

Подобно на други актьори, Даниела Николова е била забелязана от директора на Старозагорския театър на едно от студентските представления. В Стара Загора тя работи година и половина до момента, в който разбира, че ѝ предстои да стане майка, което я връща обратно в София. Освен общинската квартира и ниското заплащане – обстоятелства, които не бива да бъдат пренебрегвани – играните от Даниела роли не са били подходящи за бременна жена.

Сега синът ѝ е на 13 години, а самата тя известно време работи в театрална къща "Мариета и Марионета" в ролята на Снежанка в продължение на няколко години. Освен това Даниела участва в снимки в "Бояна студио", като дори в последните няколко дни има ангажименти там.

"Честно казано, киното е моя страст, която до последно ще бъде много голяма част от живота ми. Всичко там ми е много интересно, много ми харесва и дори си мисля, че ако можеше очите ми да бъдат камера, аз щях да снимам отстрани още един филм. Привличат ме костюмите, декорите, целият реквизит, различните епохи, които се пресъздават, различните прически и гримове, та дори осветлението. Когато виждаш различни режисьори от различни държави с различните им стилове на работа, научаваш много за киното – режисьорската работа, работата на сценариста, за работата по костюмите... И всичко това е толкова интересно, толкова взаимосвързано, че аз приемам всички тези хора като свое семейство. Дори синът ми, който е там покрай мен още от бебе, също започна да се учи да снима реклами и филми.

Освен това разбрах колко е важно човек да учи чужди езици и това се превърна във втората ми страст. Много държа да науча поне четири езика."

Досега Даниела Николова е изучавала английски, италиански, испански и руски езици, като най-добре се справя с английския и испанския.

- Какви роли си изпълнявала в киното и театъра?

- В Старозагорския театър ролите ми бяха няколко. Първите ми бяха в детско представление. В "Снимка с кукла" бях домакинята, след това в "Спасителят в ръжта" бях седемнадесетгодишна проститутка, момиче в един бар и една от бездомниците, които пеят в края на представлението много известна песен по стихотворение на Селинджър. Така че в тази пиеса всъщност имах три роли.

В представлението "Реката" на Иван Михайлов, което беше забележително и пожъна много голям успех, играх ролята на съпругата, а в друга детска пиеса играх ролята на майката и на едно духче. Понякога липсата на актьорски състав налагаше да играем по няколко роли в една и съща пиеса и трябваше да се действа много експедитивно при смяната на образите. Случи ми се дори да работя с един куклен режисьор и да участвам в пиеса и като драматичен, и като куклен актьор.

Докато бях в Стара Загора съм записвала също и радио и телевизионни реклами.

- От колко време си свързана с киното?

- Ако говорим за любовта ми към киното, тя е започнала още от мига, в който съм имала изобщо съзнанието да разбере какво е телевизия, какво е филм, какво е кино. Оттогава съм имала огромно желание, дори страст да се снимам. Питала съм родителите си дали ще ме заведат и къде трябва да отида, за да участвам в снимки, но те ме водеха и ме записваха на други неща като ски и спортна гимнастика.

Реалното ми влизане в света на киното стана, когато вече имах дете. Тогава една случайна жена, която аз не познах в първия момент, ме спря на улицата и се оказа, че тя не беше случайна жена, защото беше певицата Ирина Флорин. Не зная защо, но тогава тя просто ме хвана за рамото, докато се разминавахме на улицата и ми каза: "Днес там и там, в толкова часа има кастинг, отидете!". Аз, разбира се, отидох и бях приета. Кастингът беше за една сцена във френско-белгийския филм "Обиколката на Фландрия", където имах само три реплики на френски – "oui, oui, oui".

Общо взето ролите ми са били малки и епизодични, с не повече от 8 снимачни дни на продукцията, както и в един късометражен филм с продължителност 29 минути. Филмът беше по поръчка на Министерството на здравеопазването във връзка с кампания против тютюнопушенето и аз бях в ролята на консултантка, при която идват хора, желаещи да се откажат от цигарите.

Самата Даниела е непушач и почитател на здравословния начин на живот.

"Уважавам много и живота и здравето, които са ни дадени от Бога, и смятам, че човек, който обича и уважава себе си, би трябвало да се стреми да пази както своето здраве, така и на всички хора около себе си."

Тя не е пълна вегетарианка, въпреки че предпочита безмесните ястия. От няколко години си пада по суровоядството и се чувства в отлична физическа форма.

- Какъв тип човек си?

- Може би това зависи от обстоятелствата и какви са ми целите и приоритетите в дадена ситуация. По-скоро мога да кажа, че съм спокойна, весела и забавна. Имам добро чувство за хумор и проявявам разбиране към хората. Понякога обаче бих могла да предпочета уединението, да поставям някаква граница или в краен случай да сменям темата. Но като цяло намирам подход към всякакъв тип хора и мисля, че мога да се разбирам с всякакъв тип характери. Това не ми е трудно. Умея да прощавам, приемам всекиго и не очаквам от никого да е перфектен, както и аз самата няма как да съм перфектна. Умея да създавам настроение и да се забавлявам. Голяма романтичка и мечтателка съм. Понякога съм много искрена с хората, друг път пък предпочитам да запазя мислите и емоциите си за себе си. Като цяло имам самочувствие и често го показвам. Категоричен оптимист съм и мисля, че няма нещо, което да е в състояние да ме извади от релси, поне досега не мисля, че подобно нещо ми се е случвало. Може много да се ядосаш, притесниш, може да си под голям стрес, което понякога е неизбежно, но въпросът е да не се тюкваш, да не мрънкаш, да не се вайкаш, а да се постараяш да решиш проблема. В Съюза на слепите Даниела Николова попада през март 2015 година. Дотогава единственият незрящ човек, с когото контактува, е нейната баба, която загубва зрение внезапно от глаукома на една твърде преклонна възраст.

В звукозаписното студио на ССБ тя идва по препоръка на актьора Янко Лозанов, с когото имат добри приятелски и колегиални отношения и в еднаква степен обичат професията си.

"Дойдох, хареса ми обстановката, работата, атмосферата и хората, с които разбрах, че ще трябва да работя. Честно казано, аз много обичам да чета книги за себе си. Имало е случаи, когато съм била по-свободна, да чета от сутрин до вечер. В последните години обаче нямах толкова свободно време за четене и сега чета тук с огромно удоволствие. Още повече че при вас започнах да чета нови за мен жанрове, които не съм харесвала преди това, но вероятно не съм попадала на добри автори. Но сега книгите, които ми дават да чета, са много интересни."

Като куриоз първата, изчетена от Даниела, говореща книга се случи да бъде "Скритият живот на една помакиня" от скандалния писател Христо Стоянов.

Книгата е написана в един твърде натуралистичен и дори вулгарен стил и с нежния ѝ, почти детски глас тя звучеше, най-мекото казано, странно, създавайки едва ли не усещането за някакъв своеобразен тест за издръжливост, на който е подложен новият четец.

- Това не те ли стресна?

- Ами не, именно защото съм чела толкова много книги. Въкъщи имаме толкова много, че може би бихме могли да отворим една частна библиотека и ако някой ден имам възможност, бих направила свой бизнес да отворя собствена книжарница.

Общо взето аз знам колко много интересни и хубави книги са написани и че сред това множество човек може да попадне и на такава, която изобщо да не му допада и дори би се зачудил, че такава книга въобще е била напечатана и пусната да се разпространява, че някой я е одобрил и как е възможно някой да напише подобно нещо, да разсъждава и да се изразява по такъв начин. Нямах търпение да я приключа и да се махне от главата ми. Не искам дори да си я спомням, защото аз съм такъв човек, който предпочита да си спомня хубавите и впечатляващи книги, тези, които аз бих предпочела да имам въкъщи и бих препоръчала на сина си, на близките си и на другите хора. Чела съм чудесни книги, които са докосвали и ума, и душата ми. Няма как да четеш на хората и да искаш посланието на книгата да достигне до тях, ако тя не се е пречупила през собствените ти чувства и възприятия.

Така че най-сложното в този вид актьорска работа е, когато четеш нещо, което силно разтърсва душата ти, гласът ти трепери и очите ти са насълзени, обаче ти бършеш очи, опитваш се да преглътнеш, да дишаш нормално и да продължиш да четеш. Разликата да четеш за себе си и да го правиш за други хора е наистина огромна.

- Как приемаш факта, че прочетените сега от теб книги ще останат и ще бъдат слушани от поне две поколения след нас, докато са все още актуални като тематика?

- Аз оценявам това, осъзнавам го много добре и то всъщност ме кара още повече да се старая, защото четейки за други хора, ти не можеш да не си ги представяш по някакъв начин. Представяш си, че може

би точно в този момент докосваш някаква част от живота на тези хора, че може би нещо подобно се е случило на тях или техни близки, че може би са били свидетели на подобно събитие, описано в книгата, или пък са били поставяни пред подобна дилема. Ти знаеш, че прочетеното от теб остава, знаеш, че можеш да накараш хората да искат отново и отново да прослушат този запис или пък да кажат - "О, не, не искам да слушам книги, записани от тази жена!".

Всичко това не е без значение и актьорът носи огромна отговорност, заставайки пред микрофона. Един професионален актьор винаги може да усети ритъма и настроението на книгата, без изобщо да я е преглеждал предварително. Той просто оставя книгата да го води и това трябва да се усеща от хората, на които я поднасяш. И аз с ръка на сърцето мога да кажа, че идвам с удоволствие на работа тук и нямам търпение да разбера какво ще се случи по-нататък във всяка от книгите, които чета. Много е важно човек да харесва това, което работи.

- Какво би искала да кажеш на хората, които четат говорещи книги?

- Надявам се да са щастливи – това е най-важното. Надявам се да са здрави, да са максимално спокойни, каквото и да се случва. Да знаят във всеки един момент каква е целта в живота им – да живеят безцелно, а да мечтаят смело. Да си развихрят въображението, да са позитивни и да постигат мечтите си. Да отделят внимание и да се съсредоточават върху хубавите неща, които им носят добри, позитивни емоции и да помнят, че дори ако не знаят, не разбират или не умеят нещо, това изобщо не е проблем. Никога не е късно. Човек винаги може да научи нещо ново, винаги може да промени, да подобри нещо в живота си, защото в него нищо не е постоянно. В живота стават и чудеса. Аз съм християнка, вярвам в Бог, вярвам, че за всекиго под слънцето има място и се надявам всички просто да са щастливи.

Радвам се, че се интересуват от книги и се надявам да си представят всичко, което слушат от мен и от останалите колеги, да го харесват, да им доставя удоволствие и с радост да слушат нашите записи.

Разговора води:

Марина ПЕТКОВА

ИЗ ЖИВОТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ Добрич

Участие на "ХобиСклуб" в десетия форум на НАСО

От 17 до 19 юни в комплекс "Златни пясъци" се състояха срещи с представителствата на Националния алианс за социална отговорност (НАСО) от над 35 населени места. Водеща тема, която събра специалисти и експерти, бе социалната отговорност за по-добро качество на живот на хората с увреждания и ускорено социално развитие на България, както и изложение на социалните услуги. От Добрич присъстваха Иванка Титова от Дирекция "Здравеопазване и хуманитарни дейности", Албена Донева – директор на ЦСРИ, и Иван Годоров – председател на НПО "ХобиСклуб". По-важни дискутирани приоритети бяха:

1. Активна работа по места, включваща обучения, обмен на опит с европейски специалисти, подобряване на социалните услуги, осигуряване на добри условия за развитие и заплащане на работещите в социалната сфера.
2. Реализиране на активна и резултатна подкрепа за хората с увреждания главно в областта на трудовата заетост.
3. Привличане на нови членове от стопанския сектор и подкрепа за развитие на корпоративната

социална отговорност.

4. Осигуряване на нормативна база и подкрепа за развитие на социалното предприемачество като изключително решаващ и ефективен инструмент за повишаване на качеството на живот на хората, които имат нужда от подкрепа.

5. Работа с работодатели на отворения пазар на труда и изграждане на национална мрежа.

6. Активна работа в сферата на изкуството и културата като ефективен инструмент за мотивиране на хората с увреждания.

7. Формиране на активни социални политики на всички нива.

8. Национално и европейско партньорство с всички държавни и местни органи и институции.

Председателят на НАСО Георги Георгиев предостави възможността на г-н Люк Зелдерлоо - генерален секретар на доставчиците на социални услуги в Брюксел, да открие изложбата на различните организации-участници във форума.

Интересни изказвания и анализи направиха представители на Министерството на труда и социалната политика, генералният директор на Агенцията за социално подпомагане Ивайло Иванов, кметове и зам.-кметове на общини и други.

Иван ТОДОРОВ

Плевен

Турнир по спортен риболов за незрящи

Областният управител на Плевенска област г-жа Ралица Добрева откри републикански турнир по спортен риболов за незрящи. Тя бе и патрон на събитието. Другите официални гости при откриването бяха зам.-кметът на Община Плевен г-жа Дамянка Владимирова, председателят на Съюза на слепите в България г-н Васил Долапчиев, г-жа Ташкова - директор на Дирекция „Интеграция на хората с увреждания” към Агенция за хората с увреждания и председателят на Регионална съюзна организация на ССБ - Плевен инж. Павлин Ангелов.

Турнирът се проведе от 10 до 12 юни 2015 г. на язовир "Табакова чешма" в Плевен по проект "Интегриране на хора с увредено зрение чрез спортен риболов" на Сдружение "Спортен клуб за хора със зрителни увреждания" – Плевен и Агенция за хората с увреждания.

"Риболовът е вероятно единственото спортно занимание, което съчетава в себе си едновременно и релаксация, и спортен хъс. Така се създават едни от най-веселите истории и здрави приятелства.

Надявам се днес общият спортен дух и риболовната страст да обединят всички ви и да ви донесат много настроение и положителни емоции. Нека победи най-добрият! Наслука!", каза областният управител на Плевен Ралица Добрева, приветствайки участниците в състезанието.

"Изразяваме своята удовлетвореност, че в Плевен работи една от най-големите и активни организации на Съюза на слепите в България, а днешното събитие е поредното доказателство за нейната ползотворна дейност. Турнирът е повод да засвидетелстваме своето уважение и признание към хората със зрителни увреждания и усилията им да бъдат достойна част от нашата общност със своите личностни качества, високия си дух и енергията да ги отстояват", каза при откриването на турнира г-жа Дамянка Владимирова.

В първенството, което се проведе по регламента на федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания", участваха над 50 състезатели от цялата страна. Областна администрация Плевен осигури

наградите - статуетки за победителите, както и грамоти за всички участници.

Румен ПЕТКОВ

Кърджали

Спортен турнир за незрящи организира община Момчилград

На 17 юни се проведе общински спортен турнир за лица със зрителни проблеми – мъже и жени, организиран от община Момчилград под патронажа на кмета Акиф Акиф.

В надпреварата участваха 25 незрящи от цялата община. Те се състезаваха по канадска борба, дартс и шахмат.

Най-силни мишци в канадската борба при мъжете показаха Айдън Мехмед и Мурад Мюмюне, а при жените най-добри бяха Джуферие Мюмюн и Тюркян Бекир.

В състезанието по дартс първо място зае отново Айдън Мехмед, следван от Илия Делиоланов, а при жените първенец стана Мелиха Мустафа, следвана от Дилбер Бекир.

По шахмат най-добри при мъжете са Шукри Кадир, следван от Ахмед Кадир и Илия Делиоланов, а при жените Селвер Мустафа и Хюрю Исмаил.

Община Момчилград награди първенците със спортни пособия - топки, дартс и комплекти с шах, а всички участващи получиха сувенири.

Исмет Юсеин, председател на Териториалната съюзна организация на слепите в Момчилград, сподели за изданието "Нов живот": "През последните три години община Момчилград отделя средства за спорт за хората със зрителни проблеми. Благодарим, че ни включи в спортния турнир, който се превърна в празник на приятелството и спортменството".

Първенците ще се състезават в областния турнир през юли, организиран от РСО - Кърджали. А шахматистите Шукри Кадир и Кязим Местан ще вземат участие на 23 юли в турнир по шахмат за хора със зрителни увреждания във Варна.

Стайко КАФОВ

Валя Балканска оцени високо фолклорна група „Родопи” на фестивала в Смолян

От 19 до 20 юни в град Смолян се проведе IV Национален фолклорен фестивал за хора със специфични способности под надслов "В планината на Орфей - 2015 година". Той се осъществи под патронажа на евродепутата Владимир Уручев и кмета на Смолян Николай Мелемов. Във фестивала взеха участие над 850 участници от 52 общини в страната. Имаше представители и от Гърция и Македония.

Още веднъж фолклорната група "Родопи" на хората със зрителни увреждания към Регионалната съюзна организация в Кърджали с ръководител Христо Сакалиев доказва, че нейните членове притежават певчески талант. Те бяха забелязани и оценени измежду 850 участници. Получиха

адмирации както от петчленното жури с председател Валя Балканска, така и от публиката за песните "Радице, мари, Радице", "Руска въз роса росеше" и индивидуалното изпълнение на Селиме Иса.

Сребърен медал получихме както от журито за цялостно представяне на фолклорната група, така и "За най-очарователна усмивка" на участничката Шукран Исмаил.

Шукран Исмаил сподели колко е поласкана, че е избрана за участничката с най-очарователна усмивка.

"За мен е по-важно, че тук намерих нови приятели и научихме нови родопски песни", каза тя. Христо Сакалиев, ръководител на състава, сподели: "Тази година участниците бяха повече и по-добре подготвени. Ние се съобразихме с целите, които си постави фестивалът, и се постаряхме да се представим в най-добра светлина. Благодарим на организаторите - фондация "Център за устойчиво развитие, образование и напредък" и общинските организации към Съюза на инвалидите в Неделино и Златоград".

Стайко КАФОВ

Незрящите сплетоха венец от билки за Еньовден

Рано сутринта на 24 юни хора със зрителни увреждания се отправиха към парк Простор в Кърджали. След като се запознаха с легендите и обичаите, съпътстващи Еньовден, те се надяваха, че ще намерят лековити билки сред зеленината, които ще им помогнат за болезните.

Но както се очакваше, много преди Еньовден търсачи на билки от Кърджали и региона почти ги бяха обрали.

Все пак усилията им бяха възнаградени и Шукран, Селиме, Надежда, Стойна и Емил събраха букети от жълт кантарион, лайка, маргаритка и сплетоха венци от тях. Най-възрастната жена - леля Надежда, им пророкува, слагайки на всеки от тях венец и пръскайки ги с вода с пожелание да са живи и здрави през цялата година.

Стайко КАФОВ

Железният захват на Емилия Стоянова ѝ донесе четири златни медала в Силистра

На 25-26 юни в хотелски комплекс "Куин" край Силистра се проведе второто държавно първенство по канадска борба за незрящи.

Състезанието бе организирано от федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания" със съдействието на Спортен клуб за хора с увреждания "Доростол 2011" и община Силистра.

В него взеха участие над 40 състезатели от 14 спортни клуба.

Състезателите по канадска борба от Спортно-туристически клуб за хора със сензорни увреждания "Родопи" - Кърджали бяха в състав: Емилия Стоянова, Метин Дикмеосман, Бранислав Ангелов и Мехмед Ахмед. Те бяха разпределени по категории в зависимост от килограмите им.

В категория над 70 килограма златото грабна Емилия Стоянова на лява и дясна ръка, въпреки тежката контузия на лявата ръка от предишно състезание. Железният захват на ръцете и напънят на мишците ѝ донесоха победа над състезатели от елитни спортни клубове от Русе, Пловдив и Дряново.

На финала нашата златна състезателка пребори Маргарита Георгиева от Спортен клуб "Успех" – Дряново, като завоюва първото място и два златни медала. Още два златни медала Емилия спечели и в абсолютна категория за лява и дясна ръка. Така тя има в актива си четири златни медала от това състезание.

В категорията до 100 кг за мъже два златни медала извоюва (на лява и дясна ръка) елитният ни състезател Метин Дикмеосман, а в абсолютната категория спечели за "Родопи" сребърен медал. Голямата приятна изненада бе спечелването на бронзов медал в категория до 70 кг (на лява ръка) от най-младия ни участник Бранислав Ангелов.

Незрящите състезатели показаха не само здрави мишци, но и висок спортен дух и воля за победа. Отборно те заеха второто място поради по-малобройния си състав от 4 състезатели – срещу седемте на СК "Изгрев" от Пловдив.

Последните спечелиха повече точки, защото бяха с трима души повече.

С общо завоюваните 6 златни, 1 сребърен и 1 бронзов медали състезателите по канадска борба от спортния клуб на хората със сензорни увреждания в Кърджали доказаха високата си класа.

Стайко КАФОВ

ИНТЕРВЮ Екстремно изживяване

С Иван ЯНЕВ разговаря Димитрина МИХАЙЛОВА

- Всички наши читатели те познават като основател на спортен клуб "Витоша", като човека, който е организиран много турнири по голбал, шоудаун, шахмат и всякакви спортни състезания за незрящи. Познават те и като спортиста, който е донесъл много радост на феновете на голбала, като един от безкомпромисните защитници в националния ни отбор, но едва ли сме очаквали, че ще станеш първият незрящ в България, който е почитател на високия адреналин, а именно изживяването да скочиш с парашут. Как се стигна до това?

- Чувал съм, че във Великобритания незрящ човек обявява, че е готов да скочи с парашут, като за този скок благотворително парите отиват в Националния кралски институт за слепи. Това ме провокира и се реших на подобно изпитание, защото адреналинът си е адреналин, но ако беше само за удоволствие, не съм се замислял дали бих го направил.

- Искаш да кажеш, че този скок е с благотворителна цел?

- Да, ние го обявихме в полза на каузата "Електронни очи".

- Каква подготовка ти беше необходима?

- След като реших, че ще го направя, ми трябваше най-вече психологическа подготовка. До този момент не познавах нито един парашутист. Не съм имал пряк досег нито с парашутисти, нито с военни, които основно се занимават с това. Подготвих се психически и се информирах от Интернет, че в България съществуват няколко места, където може да се извърши това.

- Имаше ли някакви изисквания, които ти поставиха?

- Да не съм над сто килограма. Други кой знае какви условия нямаше.

- А после...

- После минаваш инструктаж на земята, който в моя случай беше по-подробен, тъй като трябваше тактично всичко да усетя, да се запозная по-детайлно.

- Какво е усещането при скока?

- Най-екстремни са първите 40-45 секунди. Летиш с над 200 км, а в моя случай километрите бяха точно 224. Когато седнах на прага на самолета, въздушната струя тотално ме заглуши. Прибави към това и липсата на зрение... Всъщност това са мигове, в които сетивата ти буквално не работят, защото си заглушен, не виждаш, а въздушната струя е много силна. Честно казано, точно в този момент, когато и краката ми вече висяха надолу, си зададох въпроса - а бе, дали трябваше да го правя? Не можах да си отговоря, защото в следващия момент вече летях надолу през глава. За тези няколко десетки секунди ми минаха някои картини от миналото, в един момент се усети тласъкът, когато се разтваряше парашутът, и настана тишина, тъй като в тези безкрайно кратки мигове не можеш да си поемеш въздух, ушите са ти заглъхнали, общо взето малко не знаеш на кой свят си. Но като се отвори парашутът, вече нещата се успокояват и започваш да се наслаждаваш.

- Колко продължава полетът с парашута?

- Около 4-5 минути. Много зависи от вятъра.

- От каква височина скочи?

- От три хиляди и петстотин метра, а на около 1500 м се разтваря парашутът.

- Може ли по-подробно да обясниш за начина, по който се извършва самият скок? Какво представлява самата екипировка?

- Това са колани, които ти минават през раменете, през кръста и през краката. Нарича се сбруя или раница. Аз бях със спортно облекло - анцуг. Върху него се слагат тези колани с четири катарамы - две на раменете и две на кръста, с които се закачваш за инструктора, който фактически е зад теб. Самолетът беше малка "Чесна", в който пилотът беше на седалка, а ние бяхме насядали на пода. На земята вече сме поставили тези колани, с тях влизаме в самолета. Сядаме и той започва да се издига.

Целият полет трае около 15 минути. Преди скока става закачването на четирите катарами за инструктора. Ние бяхме общо 5 човека в самолета. Първо скочи един парашутист, който снимаше с камера отдолу нагоре, след това скочихме ние с инструктора и след нас скочи вторият човек, който снимаше с камера отгоре надолу, т. е. имаше двойно заснемане.

След като скочихме и се превъртахме няколко пъти във въздуха, парашутът се отвори и започнахме равномерно да падаме. С потупване по рамото инструкторът ми сигнализира, че вече мога да си разтворя ръцете. Тогава си отпуснах ръцете и ги размахвах настрани. В този момент вече е безопасно.

- През времетраенето на скока имаш ли някаква връзка с инструктора като например слушалки?

- Няма нищо такова. Инструкторът се пада зад теб и ти знаеш това. Само с докосването се осъществява връзката. Когато се разтвори парашутът, инструкторът разкопчава катарамите на кръста, оставаме закопчани само с тези на раменете и аз падам всъщност малко по-надолу от него, той остава една идея по-високо. Този момент е много важен, защото ако не се направи добре, при приземяването инструкторът пада върху теб и ще те събори. В моя случай приземяването беше десетина секунди преди да кацнем, по негово усмотрение. Тогава краката трябва да заемат водоравно положение, все едно си седнал на шезлонг, така кацането стана много меко, само едно хлъзгане по тревата. При добър синхрон инструкторът също се хлъзга по тревата. Ние направихме възможно най-безболезненото кацане.

- Кое е най-важно при скока с парашут?

- Двата най-важни момента това са – първият - при скока, когато вече си се отгласнал от прага на самолета, тялото ти да бъде извито като банан (главата нагоре и краката назад) и вторият важен момент е позата на тялото при приземяването.

- Къде се случи всичко това?

- Това се извърши на летището в Ихтиман. Скокът беше благотворителен, предоставен от парашутен клуб "Скай дайв". БНТ бяха докарали техника за сателитно излъчване, за да може преди скока, а и по време на самия скок, всичко да бъде предадено в реално време, на живо. Направиха ми клип, който заедно със снимките, заснети от двамата парашутисти, ще ми остане незабравим спомен от това изпитание. Всъщност клубът и БНТ помогнаха по този начин да бъде популяризирана кампанията, за да могат да се набират средства.

- Удовлетворен ли си?

- Да! Можеш ли да си представиш, че още докато е вървяло директното сателитно излъчване на скока във фейсбук, една дама е обявила дарение от 200 лева, а една фирма от 1000 лева. С този скок още веднъж обърнах вниманието на хората върху нашата кампания, поисках от тях средства, с които да ни подпомогнат. Аз не мога да даря средства, но за каузата мога да скоча с парашут, а тези, които могат да дарят, нека го направят. Това всъщност беше идеята. И нямам основания да съм недоволен.

КОНКУРС И се нареди сред баш майсторите

Ангел СОТИРОВ

Сигурно греша, но напоследък той сякаш доста ми напомня на Спас Карафезов. Вечно вдъхновен като него. Също суперспонтанен и свръхманифестен. С неговото детско излъчване. Знаино е, че по-талантливите, особено гениите, са странни птици. Изглежда, това никак не пречи на Димитър Грудев да бъде все по-успешен и поливалентен - поетичен бронз от списание "Зари", ето го и сред

лауреатите на Международния конкурс "Майстори на шеговития къс разказ". Двайсет зевзеци от България, Украйна и Румъния сами представят своите весели истории с времетраене не повече от десет минути.

Конкурсът стартира през 2011 година. Негови организатори са Община Каспичан и Народно читалище "Пробуда 1928". Той се провежда всяка година, споделя по телефона председателят на читалището Стефан Петков.

Строгото жури включва: Никола Анастасов (почетен председател), Мария Статулова (председател), Пламен Сираков, Любен Чаталов, Стефан Сотиров и Стефан Петков. Тези всепризнати професионалисти без колебание присъждат второто място на Димитър Грудев. Той представя брилянтно своя смешен разказ "Щастливец". Бурни и нестихващи аплаузи и гръмогласен смях до сълзи! "Ние смятахме, че играеш роля, че се правиш на сляп" – смаяни са семейство Валентина и Юлиан Куртеви. "А ти наистина си бил невзрачен, оооо, искахме да кажем, незрящ..." Точно Юлиан Куртев преди три години насърчава съчинителя Грудев в основата на хумористичната си творба да вкара битов сюжет. Актьорът от Варненския театър Любен Чаталов признава на лауреата, че журито било силно впечатлено от неговата самоирония, че Митко в хумористичното си творение най-спокойно се шегува със своя сензорен недъг. Изглежда, този факт до голяма степен е издърпал нашия човек на призовата позиция. Актрисата Мария Статулова при награждаването на сребърния башзевзек му заявила, че е играла Надежда Сляпата в едноименната пиеса на Боян Папазов.

На хумористичното поприще Димитър Грудев е печелил призови места и друг път. Преди шест години той участва в Националния конкурс за весел разказ в Кубрат. Тръгва си оттам пак със сребро. Авторитетното жури се оглавява от Румен Леонидов, включва и писателят Борис Арнаудов, както и представител на програма "Христо Ботев" на БНР. Разбира се, и още двама-трима, чиито имена не успях да науча.

Да честитим на Димитър Грудев високата награда! Да му пожелаем нови, още по-големи завоевания в полето на изящната словесност!!!

Щастливец

От няколко дни съм в санаториума. С моя нов приятел Стойне правим обичайната си разходка преди вечеря.

- Ти Митко, шъ извиняваш - казва Стойне, - ама нали си невзрачен, та такава...

- Кой е невзрачен бе - прекъсвам го аз, - кой е невзрачен? Аз ли? Аз дето съм една глава по-висок от тебе и тежа десетина килограма повече от тебе. Аз ли съм невзрачен?

- Да бе, да бе, така е. Висок си, хубав си, ама нали на вас дето не виждате ви викат невзрачни.

- Не невзрачни бе, Стойне! Не невзрачни, а незрящи - поправям го аз.

- Знаем бе, знаем бе, ама аз обърках думата, защото нещо зъбите ми не са съвсем наред - не се предава Стойне, - та затова обърках думата.

А бе аз мога да ти оправа зъбите, си казвам наум, ама нейсе. И след като си изясняваме що е това "незрящ" и "невзрачен" аз и моят приятел продължаваме разходката си, защото до аперитива преди вечеря остава малко време, а при него ние лингвистични недоразумения нямаме.

Както вече разбрахте, аз съм с увредено зрение, незрящ или направо казано сляп, въпреки това съм твърде мобилен и обичам да се разхождам. Когато съм сам ползвам бял бастун. Веднъж, движейки се с моя приятел белия бастун, чувам:

- Здравей! Как си?

- Благодаря, добре съм - отговарям аз, - но не мога да те позная по гласа.
- Върви си по пътя бе - троснато казва гласът, - не говоря на теб. Приказвам по мобилния си телефон.
- Моля да ме извините - казвам притеснено аз и бързам да изляза от обсега на сърдития глас.
Слава Богу, не всички хора са недружелюбни. Много от тях ми помагат. Веднъж, изчаквайки да преминат няколко автомобила, за да премина и аз на свой ред от другата страна на улицата, чувам:
- Приятел, чакай, ей сега шъ тъ прекарам.
- А, не! Не разрешавам - отговарям аз.
- Защо бе, приятел - чуди се човекът, - аз искам да ти помогна да пресечеш улицата.
- Така може. Да ми помогнеш може, но да ме прекараш - не!
Та такива недоразумения се получават понякога, но общо взето съм щастлив. Така поне ми казват моите приятели, защото не съм могъл да видя това, което се случва около мен. Не било много лицеприятно. "Ти - викат, - Митко, си добре, че не виждаш. А бе направо си щастлив. И аз взех, че им повярвах. Един ден мой съученик от гимназията, с когото не бяхме се срещали много години, като ме видя, каза съчувствено:
- Ех, Митак, докъде си я докарал. Жалко, много жалко!
- Напротив - казвам му аз. - Аз съм по-добре от теб, защото ти виждаш и все не можеш да си харесаш жена, а за мен всички жени са хубави.
Това, което казвам за жените, е вярно, но то е тема за друг разговор.

Димитър ГРУДЕВ

ЛЮБОПИТНО Историята на едно специално кино в Пекин

Киното е предпочитан начин за забавление сред много хора. Замисляли ли сте се, че някои от нас не могат да се насладят на киното заради липсата на зрение. В Пекин има едно специално кино за слепи, наречено "Сърдечни очи", съобщава СRI.

Киното се намира в древен храм по северния бряг на езерото Шъчахай в Пекин. Г-н Дауей обяснява филма за специалните зрители. С микрофон в едната ръка и дистанционно в другата той представя сцените във филма, включително облеклото на героите, действията им, изразите на лицето и други. Пред него са седнали повече от десетина слепи. Те слушат внимателно и понякога избухват в смях. Всяка събота Центърът за обучение и култура Хундандан в Пекин редовно организира кино за слепи. Това продължава вече от 7–8 години насам и е безплатно за всички посетители. Гореспоменатият г-н Дауей е един от доброволците. Те помагат на слепите да гледат филми и да разберат повече за обществото.

Чън Югоу, на 47 години, живее в квартал Шъдзиншан. Въпреки че са му необходими 2 часа да стигне до киното от вкъщи, почти всяка седмица той е тук. "Много харесвам френския филм "Голямата разходка". Г-н Дауей го обяснява много добре. Преди това не обичах чуждестранните филми, защото не ги разбирах. С обясненията започнах да се интересувам от тях. Магията на киното и на г-н Дауей ме завладяха."

Чън Хънян, на 68 години, живее в квартал Чанпин, на повече от 40 км от киното. Всяка седмица той редовно идва тук. Чън похвали мероприятиято и казва, че е трябвало по-рано да посети мястото. "Чрез обясненията на г-н Дауей се чувствам така сякаш се намирам в самия филм. Вече зная какво е това кино. Най-дълбоко впечатление ми направи филма "Земетресението в Тяншан". Преди това не можех да си представя какво представлява земетресението. Сега обаче успех наистина да го

съпреживея."

Ли Гуйджъ, на 53 години, също е фен на киното "Сърдечни очи". Тя живее в квартал "Дасин". За нея отиването и връщането отнема повече от 5 часа. Госпожа Ли споделя огромната си благодарност към организаторите. За нея тукашното място не е само слушане на кино, но и шанс за контакти с обществото. "Аз нямам много опит и срещам трудности при общуването с хора. Г-н Дауей ми помогна много, разясни ми как да подхожда. Откакто съм тук, постигнах голям напредък в това отношение."

Г-н Дауей притежава хубав глас. Когато разказва истории, трогва слушателите. Той и съпругата му полагат грижи за инвалидите вече повече от 10 години. Киното "Сърдечни очи" е основният проект на Центъра Хундандан, който стартира през 2006 година. Броят на посетителите до днес е повече от 10 хиляди. Той каза, че през последните години различните кръгове на обществото обръщат все по-голямо внимание на инвалидите. Центърът Хундандан получава голяма подкрепа от правителствени отрасли на някои страни и международни фирми. Все повече доброволци участват в мероприятията на Хундандан. До момента броят на регистрираните доброволци е хиляда.

"В момента има няколко екипа, които обясняват филми в събота, като икономическата програма на Китайското национално радио, компания "Bayer и Starbucks". Някои фирми също участват в нефиксирано време, както и индивидуални доброволци. Понякога водещи на Пекинското радио също вземат участие в мероприятията."

Г-н Дауей каза, че освен киното библиотеката "Сърдечни очи" също е един от важните проекти на Хундандан. Целта му е да създаде библиотека за слепи. В нея те ще могат да се насладят на книгите като в обикновена библиотека и да получат по-богата информация от тях. Много доброволци участват в записването на книгите, включително водещи от телевизията и радиото. В момента са готови повече от 100 книги.

"Нашите книги разполагат с богато съдържание. Те включват представяне не само на текста, но на дизайна на корицата, информация за издателската къща, представяне на автора и други, дори илюстрациите. За създаването им сме използвали международния формат Daisy."

В киното "Сърдечни очи" на източната стена са залепени филмови плакати и бележки от доброволци. В ъгъла стоят два модела на китайски ракетни носители "Чанчън". Моделите са изработени от доброволци, за да може слепите да ги докоснат и да си представят как изглеждат. Има много подобни мероприятия. Чън Хънян разказа историята, в която г-н Дауей води група до Великата китайска стена. "Той организира екскурзии за нас. Най-дълбоко впечатление ми направи тази до Великата китайска стена. За първи път се докосвах до стената. Всички ние осъзнахме, че г-н Дауей има голямо сърце и е достоен за уважение. Откакто го познаваме, той не се е променил."

По време на една от филмовите прожекции на място е телевизионен екип от провинция Хъбей. Представителят на екипа каза, че ще организират програма "Китайците доброволци" и ще заснемат историята на киното.

"Знам за г-н Дауей от Интернет. Прочетох много репортажи за него. Разбирам, че не е лесно за човек да отстоява това, което върши. Ще организираме програма на тема "Китайците доброволци". Ще поканим 18 души, включително г-н Дауей. Целта ни е да насърчим хората да действат като тях и да дадат своя принос за обществото."

Използван източник – "Китай днес"

Доброто няма почивен ден. Разказ за една разходка със слепи хора в парка.

Някога мислили ли сте за това как незрящите хора виждат света? Много от тях често нямат досег с него, защото, макар и да искат да излязат, им е нужен придружител.

Ето защо преди 2 години Благвест Белчев стартира доброволческата кампания "Придружи незрящи на разходка в Южния парк".

На ул. "Балша" 23, разположена непосредствено до въпросния парк, има дом за незрящи лица, нуждаещи се от доброволец, за да излязат на седмичната си разходка. Ето защо всяка събота в 14.00 ч. излизат пред дома, където чакат добри хора, които да вземат под ръка по един незрящ човек и да направят разходката за него още по-приятна. Цялото събитие трае около 2 часа.

За такава разходка разказва доброволецът Весела Банчева във Фейсбук: "Днес аз бях очите на Руми Йоргованска, но всички ѝ викат Йорговани. Не знам дали имате представа как се описват цъфналите кичести японски вишни или пък шарените лалета, или наситените с цвят теменужки на слепец. Йорговани е на 70 години и не вижда от 2008 г. вследствие на късно диагностициран диабет. Знае как изглеждат растенията, но не спря да повтаря "Боже, как искам да ги видя!". Вярвайте ми, гледам с други очи живота!".

Акцията за разходка на незрящи е активна вече близо 2 години, тъй като е част от Сдружение "Диамантено дърво" – българска неправителствена организация с нестопанска цел, учредена през 2013.

Сдружението има няколко основни мисии, сред които са: подпомагане на незрящи, глухонеми и инвалиди; подпомагане на деца, лишени от родителски грижи; подпомагане на самотни възрастни хора; организиране на беседи, лекции и обучения и други.

Сдружението е създадено и ръководено от Благвест Белчев, родом от Трявна. Белчев не възприема сдружението като бизнес, а като лична доброволческа кауза. Няколко пъти седмично например безвъзмездно води класове по йога, медитация и беседи с хората от няколко дома за възрастни и незрящи в София.

Доброволците от сдружението прилагат така наречените 10 добродетели за щастие, чрез които помагат на нуждаещите се. Те са:

1. Защита на живота и грижа за другите.
2. Уважение на чуждата собственост и щедрост.
3. Уважение на чуждите отношения и сексуална чистота.
4. Правдива реч и честност.
5. Обединяваща реч и сплотяване на хората.
6. Уважителна реч и вежливост.
7. Съдържателна реч за благополучието на другите.
8. Радост за успеха на другите.
9. Съчувствие и състрадание към другите.
10. Съхраняване на правилен миросглед.

Ако сте се вдъхновили за действие, нали знаете – улица "Балша" 23.

Използван източник:

Lentata.com

НАСАМЕ С КЛАСИКАТА 165 години от рождението на Иван Вазов

ПАИСИЙ

"О, неразумни и юроде! Поради что се срамиш да се наречиш Болгарин?... Или не са имали Болгаре царство и господарство? Ти, Болгарино, не прелщайся, знай свой род и язык..."
Паусий (1762)

Сто и двацет годин... Тъмнини дълбоки!
Тамо вдън горите атонски високи,
убежища скрити от лъжовний мир,
место за молитва, за отдих и мир,
де се чува само ревът беломорски
или вечний шепот на шумите горски,
ил на звона тежкий набожният звън,
във скромна килийка, потънала в сън,
един монах тъмен, непознат и бледен
пред лампа жумеща пишеше наведен.

Що дракаше той там, умислен, един?
Житие ли ново, нов ли дамаскин,
зафанат от дълго, прекъсван, оставян
и пред кандилото сред ноц пак залавян?
Поличби ли божи записваше там?
Слова ли духовни измисляше сам
за във чест на някой славен чудотворец,
египтянин, елин или светогорец?
Що се той мореше с тоя дълъг труд?
Или бе философ? Или беше луд?
Или туй канон бе тежък и безумен,
наложен на него от строгий игумен?
Най-после отдъхна и рече: "Конец!
На житие ново аз турих венец."
И той фърли поглед любовен, приветен
към тоз труд довършен, подвиг многолетен,
на волята рожба, на бденъето плод,
погълнал безшумно полвина живот -
житие велико! Заради което
той забрави всичко, дори и небето!
Нивга майка нежна първенеца свой
тъй не е гледала, ни младий герой
първите си лаври, ни поетът мрачен
своят идеал нов, чуден светлозрачен!
И кат някой древен библейски пророк
ил на Патмос дивний пустинника строг,
кога разкривал е въз гладката кожа
тайните на мрака и волята божа,
той фърли очи си разтреперан, бляд
към хаоса тъмний, към звездния свят,
към Бялото море, заспало дълбоко,
и вдигна тез листи, и викна високо:
"От днеска нататък българският род
история има и става народ!"

Нека той познае от мойто писанье,
че голям е той бил и пак ще да стане,
че от славний Будин до светий Атон

бил е припознаван нашият закон.
Нека всякой брат наш да чете, да помни,
че гърците са люде хитри, вероломни,
че сме ги блъскали, и не един път -
и затуй не можат нази да търпят, -
и че сме имали царства и столици,
и от нашта рода светци и патрици;
че и ний сме дали нещо на светът
и на вси словене книга да четат;
и кога му викат: "Българину!" бесно,
той да се гордее с това име честно.
Нека наш брат знае, че бог е велик
и че той разбира българский язык,
че е срам за всякой, който се отрича
от своя си рода и при гърци тича
и своето име и божия дар
зафърля безумно като един твар.
Горко вам, безумни, овци заблудени,
със гръцка отрова що сте напоени,
дето се срамите от вашия брат
и търсите пища в гръцкия разврат,
и ругайте грешно бащини си кости,
и нашите нрави, че те били прости!
Та не вашто племе срам нанася вам,
о, безумни люде, а вий сте му срам!

Четете да знаете, що в стари години
по тез земи славни вършили деди ни,
как със много кралства имали са бран
и била велика българската държава;
как свети Борис се покръстил в Преслава,
как е цар Асен тук храмове градил
и дарове пращал; кой бе Самуил,
дето си изгуби душата във ада,
покори Дурацо и влезе в Елада;
четете и знайте кой бе цар Шишман
и как нашто царство сториха го плян;
кой бе Иван Рилски, чийто свети мощи
чудеса се славят до тоя ден йоще;
как се Крум преславний с Никифора би,
и из черепа му руйно вино пи,
и как Симеон цар угрите прогони
и от Византия приема поклони.
А тоя беше учен, философ велик
и не се срамеше от своя език
и кога нямаше кого да надвива,
той пишеше книги, за да си почива.
Четете и знайте, що съм аз писал,
от много сказанья и книги събрал,
четете, о братя, да ви се не смеят
и вам чужденците да не се гордеят...
На ви мойта книга - тя е вам завет,
нека се преписва и множи безчет

и пръска по всички поля и долини,
де българин страда, въздиша и гине.
Тя е откровенъе, божа благодат -
младий прави мъдър, а стария - млад,
който я прочита няма да се кае,
който знае нея, много ще да знае."

Тъй мълвеше тоз мъж, в килията скрит,
със поглед умислен, в бъдещето впит,
който много бденья, утринни пропусна,
но пачето перо нивга не изпусна
и против канона и черковний звън -
работи без отдих, почива без сън.

Тъй мълвеше преди сто и дваьсет годин
тоз див Светогорец - за рая негоден,
и фърляше тайно през мрака тогаз
най-първата искра в народната сваяст.

1882, Пловдив

ЛЮБОВ ТРЯБВА

Иван ВАЗОВ

Почтено чувство е да негодуваш,
да бъдеш съдия над всички строг
и с реч от яд пламтяща да бичуваш
недъзи, слабости, разврат, порок.

Добро е нещо да жигосваш века,
греховний свят да теглиш ти на съд,
да фърляш злъчни клетви въз човека,
повтаряни, откакто е светът.

Но има нещо по-добро, о брате,
от твоя гняв и благороден бес,
а то е: да обичаш – и туй подвиг свят е,
и много труден, много славен днес.

Да любиш – то е да знайш да прощаваш,
да имаш в себе си велика мощ;
да любиш – то е храбро да съзнаваш,
че си кат всички, може би по-лош;

то значи ти да вярваш в тържеството
на божий луч у бедний человек,
не с дума – с дело да ратуваш с злото,
за язви вместо бич да имаш лек.

Да съди всякой знае – злият тоже...
Омразата – тя пълни днес света!
Тук требува любов! – тя само може

светия кръст да вземе на Христа!

ПРОЕКТИ "Гражданска инициатива за уеб-достъпност в публичния сектор"

На 30 юни 2015 г. стартира проектът "Гражданска инициатива за уеб-достъпност в публичния сектор" на Фондация "Хоризонти", който ще се реализира с финансовата помощ на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 година.

Проектът е с продължителност осем месеца и е на обща стойност 19 057,20 евро, с безвъзмездно финансиране по програмата от 17 056,20 евро.

Общата цел на проекта е насърчаване на включването на НПО в процесите на формулиране на политики и вземане на решения съвместно с институциите на местно, регионално и национално ниво, която е и приоритет на Програмата в тематична област "Демокрация, права на човека и добро управление".

Основните дейности се отнасят към:

- изграждане на мрежа от НПО по въпросите на достъпността;
- разработване и прилагане на инструменти за проверка в интернет пространството;
- набиране и обучаване на доброволци (с нарушено зрение), които ще придобият компетентности за тестване на уеб-сайтове;
- тестване на сто институционални уеб-сайта за тяхната достъпност за незрящи. Тук се включват основни публични институции - министерства, областни администрации, общини, комисии, агенции и така нататък.

Повече информация за Програмата и донорите - Исландия, Норвегия и Лихтенщайн ще намерите на <http://www.ngogrants.bg> и <http://eeagrants.org>.

Информация за изпълнението на проекта ще се публикува на <http://horizonti.bg>.

Пенка ХРИСТОВА

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от фондация "Хоризонти" и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.

ПЪТЕПИС По долината на река Сома

Макар рядко, но от време навреме преглеждам своите реликви – модели на различни исторически забележителности, които съм посетил, други сувенири и ето, бели като тебешир камъни, събрани от брега на Ла Манша, и шрапнели от долината на река Сома във Франция. В съзнанието ми изплува всичко, което преживях преди повече от 5 години.

В едно ранно септемврийско утро с учениците от "Рочестър индипендънт колидж" се качихме на автобус и потеглихме на открит урок по история на мястото на събитията от Първата световна война. Сред придружаващите учители беше и съпругата ми, а аз имах щастието да заема последното свободно място. След около час и половина бяхме във Фолкстън, откъдето започва тунелът под Ла Манша. Тунелът е уникално съоръжение. Дълъг е около 50 километра и се състои от три тръби. Лявата и дясната са за движение в двете посоки, а средната е аварийна. В случай на инцидент хората се евакуират в нея. В тунела се движат само влакове, защото те не изхвърлят изгорели газове и не се налага да има специална вентилационна система. Освен пътнически и товарни влакове от единия до другия бряг на канала се движат и така наречените совалки. Това са пак влакове, но те превозват автомобили, камиони и автобуси. На една такава совалка се качи нашият автобус. Той влезе в задната част на влака и се придвижи до най-предния вагон, като между вагоните леко подрусваше. След него се нанизаха много други превозни средства. Вероятно вагоните бяха по-широки от стандартния размер, защото от двете страни на автобуса имаше пространство за минаване на пътниците. По време на пътуването на влака всички пътници са задължени да слязат от превозните средства и да застанат в пространството зад тях. В случай на евакуация да могат бързо да напуснат влака. Преди потеглянето на влака автоматично се спуснаха прегради между вагоните, през които може да се мине през врата. Да пътуваш под дъното на морето не е от най-приятните изживявания. Пътуването трае половин час. Учениците бяха предупредени да не снимат във влака, защото камерите засичат светкавицата и подават сигнал, че има късо съединение. Както всички деца, така и нашите не се съобразиха особено с направеното предупреждение и след малко чухме във високоговорителя глас, който съобщи, че в нашия вагон е открит инцидент и веднага трябва да се придвижим в съседния вагон. Направената бърза проверка установи, че някой все пак е използвал фотоапарат. Щом влакът спря вече на френска територия, преградите между вагоните изчезнаха и се отвори изход в предната му част. Автомобилите слязоха, без да се движат на заден ход. След малко се носехме по локалните пътища на Франция. Учителят по история Джон – така му казваха всички, включително и учениците – обясни, че отиваме в долината на река Сома. В този район са проведени най-тежките сражения по време на Първата световна война. Именно на тази тема щеше да бъде урокът на мястото на събитията. Никога и никъде не сме имали по-добър екскурзовод. Ние бяхме предупредени, че макар да са изминали повече от 90 години от онези събития, все още е възможно в района да се открие неизбухнал снаряд или бомба. Слязохме от автобуса на място, където е минавала фронтовата линия на 2 юли 1916 година. За тази дата е било предвидено решително настъпление на английската армия. След много интензивна артилерийска подготовка, при която срещу немските позиции са били изстреляни 1 милион и 500 хиляди снаряда, войниците получили нареждане да тръгнат към окопите на врага. Английското командване е било убедено, че немците са смазани от огъня на оръдията и на бойците било казано да се движат спокойно, прави и дори, които желаят, да си запалят лула. Тази грешка струва много скъпо на атакуващата армия. Оказва се, че немците са се окопали дълбоко, като е имало бункери с дълбочина девет метра и съвсем не са лишени от възможността да се съпротивляват. Те изкарват множество тежки картечници и откриват смъртоносен огън срещу приближаващите английски войници. В този ден и в тази част на фронта са убити 40 хиляди души от настъпващата армия. Единствено един ирландски капитан е казал: "Моите войници ще тичат към немската позиция приведени и с пушки, готови за стрелба". Тази рота е дала най-малко жертви.

Джон разказа за друг командир капитан Данкън Мартин, който бил по професия архитект и имал много ясна пространствена ориентация. Дълго време преди атаката той предупреждавал командването, че в неговия район, ако немците разположат една картечница "между ей това дърво и тази църква – посочва Джон – ще ни избият всичките". Командването не се съобразява с неговото предупреждение. Той излиза в отпуск една седмица и отива в Лондон, където на по-висше командване представя изработен от дърво модел на местността и отново изразява своите опасения. И този път никой не обръща внимание на това. В деня преди атаката той обяснил на войниците какво евентуално ги очаква. Един от тях, осемнадесетгодишен младеж, пише стихотворение-писмо до неговите близки, в

което вълнуващо споделя чувствата си при приближаващата смърт. Осемнадесетгодишен ученик от колежа прочете стихотворението на мястото на атаката и ние всички не можахме да сдържим сълзите си.

На следващия ден става точно това, от което се е опасявал капитан Мартин. Немците разполагат картучница между дървото и църквата и избиват почти цялата рота, включително войника-поет и капитана. По време на атаката загиналите войници са наброявали 250 хиляди души. Днес по тези места в правоъгълник с дължина 18 мили и широчина 10 има 250 английски военни гробища. Има и издигнат мемориал с имената на всички убити. Джон подкани учениците да отидат там и да открият своите фамилии. Качихме се отново на автобуса и спряхме пред огромен кратер. На това място английските войници прокопали дълбок тунел точно под немската позиция. В тунела бил зареден взрив с обема на една стая. Експлозията хвърлила във въздуха цялата позиция, като отломки от оръжия, боеприпаси и пръст са летели на височина 1500 метра, по сведения на пилоти от авиацията. На това място днес е останал само кратерът. Земята все още е осеяна с шрапнели. Събирам от тях и грижливо ги увивам в лист хартия. През изминалите години металните късове са ръждясали и приличат на счукани в някаква страшна мелница червеникави камъни.

Спираме на друг участък от фронта, където все още са запазени противотанкови циментови ограждения и окопи, изградени от немците. "Тук – казва Джон – са атакували канадски войници". И тук хиляди канадски младежи са дошли от другата страна на океана, за да положат костите си по полетата на Франция. Когато посещавам военно гробище, винаги в съзнанието ми изниква онзи паметник на загиналите канадски войници в Грийн парк, недалеч от Бъкингамския дворец. Той символично показва как течащата вода на времето отнася падналите листа. Тези листа са загиналите войници от двете страни на фронтната линия.

"Ученици – обяснява Джон, – тук в долината на река Сомма беше пречупен гръбнакът на немската армия. Тук обаче умря и старата Англия. Преди тази война хората от по-нисшата класа приемаха безусловно нарежданията на онези от по-висшата. Те бяха убедени, че управляващите държавата и командващите армията не грешат. На всяка заповед или нареждане отговорът беше - "Йес, сър!". По време на тази война стана ясно за всички, че хората от горната класа също грешат. Английският войник нямаше нищо против тази война, но имаше против начина, по който тя се води. Оттогава народът подлага на съмнение и анализ всичко казано отгоре. Това е дало отражение и на вашето мислене днес".

Напускаме Франция в късния следобед. Смрачава се, минаваме през китни селца, без да спираме. На мен лично ми се искаше да влезем в едно от местните кафета и задено с учениците да опустошим запасите от прекрасни френски сладкиши. Свалката поглъща нашия автобус. Гмурваме се в тунела и след малко се озоваваме от другата страна на Ла Манша. Мисля си колко жертви е дала Англия за освобождаването на Франция през миналия век в двете световни войни. Имам чувството обаче, че французите не гледат на англичаните като на освободители. Нямаат заслужената благодарност към тях за дадените жертви. Многобройните английски военни гробища във Франция представляват обширни зелени полета с хиляди надгробни плочи, на които пише името на войника, неговия чин и подразделение. Наоколо се усеща едно спокойствие и чистота. Чистотата вероятно лъха от невинните души на погребаните млади хора.

Всички знаем, че основната тежест на Втората световна война изнесоха руските войници, но през Първата тя се стовари върху плещите на английската армия. Спомням си за сраженията в Белгия при Ипр, където за пръв път немците са използвали отровния газ "Иприт". Считало се е, че заразеният от трипер войник се е самонаранил и наказанието е било едно – разстрел.

Зимата мина и един топъл мартенски ден се насочихме със съпругата ми към Рамсгейт – крайморски курорт, отново на брега на Ла Манша. Гледаме следите по пясъка от маратонки - по-големи на мъжете и по-малки на жените, а до тях следи от боси крачета на деца и кучета. В далечината се виждат пристигащи и заминаващи огромни кораби и фериботи. Над главата ми прелита самолет, вероятно с някакъв товар от Европа. Събирам парченца от белите като тебешир скали и ги слагам при шрапнелите от Франция. Пролетният ден, блискащите се вълни и оживлението наоколо неизбежно навеждат на мисълта – дано никога повече млади хора не загиват във войни.

Йордан МЛАДЕНОВ

РАЗКАЗ Куче за слепец

Ърнест ХЕМИНГУЕЙ

- А после какво направихме? - запита я той. Тя му припомни.
- Това ми е много смътно. Съвсем не си го спомням.
- А помниш ли като тръгнахме на лов?
- Би трябвало. Но не мога. Спомням си как жените слизаха по пътеката към брега, с делви на главите си, и негърчето гонеше стадото гъски във водата. Спомням си как бавно вървяха и винаги слизаха или се изкачваха. Имаше силен прилив, плитчините се жълтееха, а в далечината отвъд пролива се виждаше островът. Непрекъснато духаше вятър, затова нямаше мухи, нито комари. Имаше само един навес върху дървени колове и глинен под - вятърът минаваше свободно. Денем беше прохладно, а нощем - свежо и приятно.
- Помниш ли, когато дойде голямата гемия и заседна при отлива?
- Да, помня. Моряците спуснаха лодките, слязоха на брега и тръгнаха нагоре по пътеката, гъските се плашеха от тях, а също и жените.
- Същия ден уловихме много риба, но трябваше да се приберем, защото морето беше бурно.
- Това си спомням.
- Днес си спомняш много неща - каза тя. - Не се пресилвай.
- Жалко, че не можа да отлетиш за Занзибар. Брегът над нас беше удобен за кацане. Можеше лесно да се приземиш и излетиш.
- В Занзибар можем да отидем винаги. Не се преуморявай - днес си спомни достатъчно неща. Искаш ли да ти почета? В старите броеве на "Ню Поркър" винаги има по нещо, което сме пропуснали.
- Не, моля те, не чети. Просто говори. Говори за добрите стари дни.
- Да ти кажа ли какво е навън?
- Знам. Навън вали.
- Да, вали силно. При такова време няма да дойдат туристи. Вятърът е много силен. Можем да слезем долу и да поседим край огъня.
- Можем. Всъщност туристите вече не ме дразнят. Дори ми е забавно да ги слушам, като говорят.
- Някои са ужасни - каза тя. - Но някои са симпатични. Струва ми се, че до Торчело стигат само най-симпатичните.
- Съвсем вярно - съгласи се той. - Не бях мислил за това. За да намериш нещо интересно в Торчело, трябва да си наистина мил и непридирчив.
- Да ти приготвя ли коктейл? - запита тя. - Знаеш, че не ме бива за болногледачка. Нито са ме учили, нито ми се удава. Но коктейли мога да правя.
- Добре, да прием.
- Какво искаш?
- Каквото и да е - каза той.
- Ще бъде изненада. Отивам долу да го приготвя.

Той чу как вратата се отвори и затвори, след това стъпките ѝ по стълбите. "Трябва да я накарам да замине да се разсее - помисли си той. - Трябва да намеря начин да я придумам. Да измисля нещо практично. Този недъг ще ми остане цял живот, трябва да съумея да не разрушавам и нейния живот, да не погубвам и нея. Тя е тъй добра с мен, а не ѝ е вродено да бъде добра. В смисъл - добра по този начин - ежедневно и скучно добра."

Чу я как се качва по стълбите и забеляза, че сега, когато носи двете чаши, стъпките ѝ са различни - когато слизаше с празни ръце, вървеше иначе. Той чуваше как дъждът тропа по прозореца и усещаше миризмата на брезовите цепеници, горящи в камината. Когато тя влезе в стаята, той протегна ръка за чашата малко по-рано, отколкото трябваше. След това я почувства в ръката си, студена и висока, пое я

и усети как тя я докосна със своята чаша.

- Това е старият ни коктейл - каза тя. - Вермут и джин с лед.

- Радвам се, че не си от ония момичета, които на коктейл с лед казват "леден риф".

- Не съм - каза тя. - Никога не бих го казала. Защото наистина сме преживели крушение на риф.

- Нашето крушение две педи под водата, когато разкрихме картите си и то окончателно - допълни той.

- Помниш ли кога изхвърлихме тези думи от речника си?

- След като свалих лъва. Нали беше чудесен екземпляр? Горя от нетърпение да го видя.

- Аз също.

- Извинявай!

- Помниш ли кога изхвърлихме тази дума от речника си?

- А аз почти я казах.

- Знаеш ли - продължи той, - много хубаво е, че дойдохме тук. Запометил съм всичко тъй добре, че изпква пред мен съвсем осезаемо. Още една дума, която скоро ще изхвърлим от речника си. Нищо. Все пак е чудесно. Когато слушам дъжда, виждам го как плющи по камъните, в пролива и в лагуната, представям си как дърветата се извиват при всеки порив на вятъра, как изглеждат черквата и кулата при различно осветление. Да изберем по-добро място за мен - не бихме могли. Наистина е чудесно. Имаме хубаво радио, модерен магнетофон, ще мога да пиша по-добре отвсякога. Ако не бързаш с магнетофона, можеш да налучкаш подходящата дума. Ще работя бавно — тогава виждам думите, които казвам. Когато не съм намерил подходящата дума, не ми звучи добре и мога да започна отново, докато стане както трябва. В много отношения по-хубаво не би могло и да бъде.

- О, Филип!...

- Недей! - каза той. - Тъмнината е просто тъмнина. Но това не е истинската тъмнина. Вътре в себе си виждам добре, главата ми се избистря все повече, паметта и въображението ми отново работят. Сама ще видиш. Нима днес не си спомням по-добре?

- Паметта ти непрекъснато се възстановява. И закрепваш.

- Вече закрепнах - каза той. - Така че ти...

- Какво аз?

- Би могла да заминеш за известно време, да си починеш от всичко това, да промениш обстановката.

- Не ме ли искаш?

- Искам те, разбира се, мила.

- Тогава защо трябва да говорим за заминаване? Знаем, че не умея да се грижа за теб както трябва, но умея неща, които другите не умеят, и ние се обичаме. Знаеш, че ме обичаш, че имаме неща, които никой друг няма.

- И прекарваме чудесно на тъмно - каза той.

- И денем прекарвахме чудесно.

- Всъщност знаеш ли, че тъмнината ми харесва? В някои отношения така е дори по-добре.

- Не прекалявай, като лъжеш - каза тя. - Не е необходимо да си чак толкова благодарен.

- Слушай как вали. Докъде е стигнал отливът?

- Продължава и е дори по-сияен от друг път, защото вятърът гони водата. Пешком може да се стигне почти до Бурано.

- Да, но има едно място, което не може да се премине - каза той. - А има ли много птици?

- Повечето чайки и гларуси. Въртят се около плитчините и когато се издигнат, вятърът ги подхваща.

- Само водни птици ли има?

- Има и други, трупат се на плитчините, които се показват само при силен отлив и вятър като сегашния.

- Как мислиш, ще се запролети ли най-последно?

- Не знам - отвърна тя. - Засега поне не дава такива признаци.

- Изпи ли си чашата?

- Почти. А ти защо не пиеш?

- Пия бавно, за да имам за по-дълго.

- Допий я - каза тя. - Помниш ли колко лошо беше, когато не можеше никак да пиеш?

- Знаеш ли, когато слизаше долу, мислех си, защо да не отидеш в Париж, после в Лондон, ще се видиш с хора, ще се развлечеш, а после ще се върнеш - тогава вече ще бъде пролет - и ще ми разкажеш как си

прекарала.

- Не - отвърна тя.

- Смятам, че би било разумно. Тази глупава история ще продължи дълго - краят ѝ не се вижда - трябва да се приучим да я понасяме по-леко. Не искам да изсмуквам всичките ти сили. Нали знаеш, че...

- Моля те, не казвай толкова често "нали знаеш".

- Ето, виждаш ли? Това е едно от нещата. Бих могъл да се науча да говоря така, че да не те дразня.

Когато се върнеш, може би ще ме обичаш повече отвсякога.

- А какво ще правиш нощем?

- Лесно е.

- О, да, сигурно е лесно. Може би ще ми кажеш, че ще се научиш и да заспиваш?

- Ще се науча - каза той и преполови чашата. - Това влиза в плана. Нали разбираш как стоят нещата. Ако заминеш да се поразвлечеш, аз ще бъда с чиста съвест. За пръв път през живота си ще бъда с чиста съвест, следователно ще заспивам автоматично. Вземам една възглавница, казвам си това е чистата ми съвест, прегръщам я и заспивам. Ако случайно се събудя, просто започвам да си мисля разни весели, неприлични неща. Или да вземам чудесни, хубави и разумни решения. Или да си припомням разни работи. Нали знаеш, че ми се иска да се развлечеш...

- Моля те, не казвай "нали знаеш".

- Ще внимавам да не го казвам. Изхвърлих този израз от речника си, но все забравям. Във всеки случай не желая да бъдеш кучето на слепеца.

- Не съм и ти знаеш, че не съм. Освен това се казва куче-предводител, а не кучето на слепеца.

- Знам. Ела, искаш ли да седнеш при мен?

Тя се приближи, седна до него на леглото, двамата се заслушаха в дъжда, който тропаше силно по прозореца, и той се съдържаше да не започне да опипва с пръсти главата и милото ѝ лице, както правят слепците, а по друг начин не можеше да възприеме лицето ѝ. Прегърна я здраво и я целуна по косите. "Ще се опитам да я уговоря друг ден - каза си той. - Трябва да бъде разумен. Тя е тъй мила, обичам я толкова много, а съм ѝ причинил толкова много неприятности, че трябва да се науча да се грижа за нея, доколкото мога. Ако мисля за нея и само за нея, всичко ще бъде наред."

- Няма вече да казвам "нали знаеш" - заяви той. - Можем да започнем с това.

Тя поклати глава и той почувства, че тя трепери.

- Казвай го колкото искаш - каза тя и го целуна.

- Моля те, мила, не плачи.

- Не искам да спиш с някаква си противна възглавница.

- Няма. Ще гледам да не е противна. "Престани - каза си той. - Престани веднага."

- Слушай, сагіна - каза той. - Сега ще слезем долу, ще обядваме на нашето старо място до огъня и аз ще ти разкажа какво чудесно зверче си ти, какви щастливи зверчета сме ние двамата.

- Наистина сме.

- Ще обмислим всичко.

- Не искам да ме отправаш.

- Никой не те отправя.

Но когато слизаше по стълбата, опипвайки внимателно всяко стъпало, хванал се за перилата, той си повтаряше: "Трябва да я накарам да замине, да я накарам да замине колкото може по-скоро, без да я огорчавам. Защото не се справям особено добре с новото положение. Това поне съзнавам. Но какво друго мога да сторя? Нищо - мислеше си той. - Нищо не мога да направя. Все пак може би малко по малко ще свикна да се справям."

СПОРТ Държавни първенства по шахмат за жени и мъже със зрителни увреждания

3-6 юли 2015 г.

В периода 3-6 юли 2015 г. в почивна станция "Поп Харитон" Дряново се проведеха държавните първенства за мъже и жени със зрителни увреждания. В крайна сметка в мъжката надпревара се включиха 64 шахматисти от 22 спортни клуба, членуващи във федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания". Дамите останаха 17 от 9 клуба. Игра се по швейцарската система, като кръговете при дамите бяха 7, а при кавалерите 9. Съдия на мъжете беше инж. Димитър Илиев, а нежната надпревара съдийстваше гросмайстор Адриана Николова. На първенствата имаше достатъчен брой брайлови шахматни часовници и за пръв път имаше и говорещи часовници, които са много удобни за незрящите шахматисти.

Новото е, че след това държавно първенство се формират при мъжете група А и група Б. В група А попадат всички класирали се до 30 място, а всички останали остават в група Б. Всяка година от група А изпадат последните 10 шахматисти, чиито места ще се заемат от първите 10 от група Б. Така ръководството на федерацията цели да допринесе за по-високото качество на шахмата сред незрящите в България.

След изключителен драматизъм все пак старият нов шампион стана Расим Низам с 8 точки, който претърпя поражение от втория Петко Пътев. Тройката се допълни от Александър Тодоров. При дамите се появи нова звезда в лицето на 15-годишната плевенчанка Габриела Илиева, която определено разби двуполусния модел, който в последните години се беше наложил при шахматистките. Тя не даде на никого шанс и взе 7 точки от 7 възможни. На второто място остана Илинка Дилкова, а третото бе за Пена Йонкова.

Награждаването се състоя на 5 юли вечерта на гала вечеря. Официални гости бяха председателят на Съюза на слепите в България Васил Долапчиев и председателят на Контролния съвет на ССБ Емил Узунов, които наградиха призьорите. В награждаването се включиха и съдиите, които окичиха бронзовите медалисти.

Неприятно впечатление направи неспортменството и антифеърплея на някои от призьорите както при жените, така и при мъжете, които се държаха, меко казано, недопустимо по време на церемонията по награждаването. Разбира се, подобно държане в никой случай не може да остане без последствие и не бива да се подминава и още по-малко толерира. Председателите на клубовете, в чиито редици се състезават тези шахматисти, следва да вземат безкомпромисни мерки и още в зародиш да изкоренят подобна язва, защото който не може да губи, по-добре изобщо да не бъде включван в съревнования. Най-малкото подобно неспортсменско отношение следва да бъде категорично порицано.

Също като липса на дисциплина трябва да се отбележат множеството корекции, които някои от председателите на клубове правеха до последно. Дори имаше случай на непристигнал състезател и такъв, който напусна първенството. Тези прояви следва да бъдат третираны като неспортсментски и съответните клубове и шахматисти да понесат отговорност за действията си. Също негативно обстоятелство беше изчезването на един брайлов шах, от по-старите. В началото логично беше да се предположи, че става дума за невнимание, при което шахът е прибран погрешка, но след неговото търсене и уведомяване на всички председатели на клубове, взели участие, се оказа, че няма грешка и излиза, че шахът е откраднат, така че шахматистите занапред да бъдат зорки, защото се оказва, че сред тях за огромно съжаление има крадец.

За доброто настроение се погрижи диджей Митака Захариев, който изпълняваше всички музикални желания на веселящите се.

Държавните първенства се проведеха благодарение на финансовата подкрепа на Агенцията за хората с увреждания и Министерството на младежта и спорта. ССБ също подкрепи събитието.

Краини класирания:

Федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания"

Държавно първенство по шахмат за незрящи жени Дряново, 03-06.07.2015 година

Индивидуално класиране:

1. Габриела Анатолиева Илиева - СКХЗУ "Плевен" - Плевен

2. Илинка Георгиева Дилкова - СКИ "Витоша" - София
3. Пена Косева Йонкова - СКХУ "Бялата лястовица" - Габрово
4. Кънка Георгиева Витова - СКХЗУ "Пауталия спорт - 2005" - Кюстендил
5. Недялка Желязкова Стойкова - СКС "Успех" - Варна
6. Верка Стоянова Констандовска - УСК Болид - СОУДНЗ "Луи Брайл" - София
7. Байрие Сали Емин - УСК "Болид" - СОУДНЗ "Луй Брайл" - София
8. Стела Стефчова Стефанова - СКИ "Витоша" - София
9. Светлана Николова Славова - СКИ "Витоша" - София
10. Катя Николова Кряжева - СКХУ "Раховец 2011" - Горна Оряховица
11. Велика Христова Николова - СКС "Успех" - Варна
12. Велислава Руменова Маринова - СКХЗУ "Плевен" - Плевен
13. Недялка Митева Стойнова - СКС "Успех" - Варна
14. Силвия Миткова Чаушева - СКИ "Витоша" - София
15. Райна Николова Петрова - СКХЗУ "Пауталия спорт - 2005" - Кюстендил
16. Василка Иванова Кичукова - СКХУ "Успех" - Дряново
17. Емилия Иванова Стоянова - СТКХСУ "Родопи" - Кърджали

Федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания"

Държавно първенство по шахмат за незрящи мъже Дряново, 03-06.07.2015 година

Индивидуално класиране:

1. Расим Ахмед Низам - СКЛУ "Изгрев" - Пловдив
2. Петко Асенов Пътев - СКИ "Кракра" - Перник
3. Александър Йорданов Тодоров - СК "Пирин спорт 2013" - Благоевград
4. Димитър Иванов Хинев - СКС "Успех" - Варна
5. Милко Денчев Кючуков - СКЛУ "Изгрев" - Пловдив
6. Иван Филипов Велев - СКХЗУ "Феникс" - Монтана
7. Стоян Атанасов Ганев - СКС "Успех" - Варна
8. Венко Атанасов Ганев - СКС "Успех" - Варна
9. Йордан Кирилов Георгиев - СК "Пирин спорт 2013" - Благоевград
10. Борислав Георгиев Лазаров - СКХЗУ "Пауталия спорт - 2005" - Кюстендил
11. Атанас Великов Иванов - СКХЗУ "Феникс" - Монтана
12. Илия Кръстев Величков - СКХЗУ "Плевен" - Плевен
13. Венцислав Георгиев Георгиев - СКХЗУ "Феникс" - Монтана
14. Пламен Боянов Смиловски - СК "Туида - незрящи" - Сливен
15. Банко Костов Томов - СКХУ "Успех" - Дряново
16. Джийхун Мустафа Пехливан - СК "Вая" - Бургас
17. Митко Демирев Георгиев - СКС "Успех" - Варна
18. Динко Георгиев Даскалов - СКХЗУ "Пауталия спорт - 2005" - Кюстендил
19. Петър Станев Кисьов - СКЛУ "Изгрев" - Пловдив
20. Валентин Цветанов Тонов - СКХУ "Успех" - Дряново
21. Рангел Венков Цветков - СКХЗУ "Феникс" - Монтана
22. Добрин Добрев Добрев - СК "Туида - незрящи" - Сливен
23. Салим Кадир Шурки - СТКХСУ "Родопи" - Кърджали
24. Александър Асенов Костов - СКХЗУ "Пауталия спорт - 2005" - Кюстендил
25. Ненчо Тодоров Обретенов - СКХУ "Успех" - Дряново
26. Георги Стефанов Гергов - СКИ "Витоша" - София
27. Радко Иванов Диков - СКИ "Пираните" - София
28. Никола Петров Колев - СК "Вая" - Бургас
29. Гочо Желев Александров - СК "Вая" - Бургас
30. Иван Йорданов Митин - СКИ "Кракра" - Перник
31. Михайл Иванов Илиев - СКИ "Витоша" - София
32. Али Али Неби - СКХЗУ "Зора 2011" - Силистра

33. Николай Василев Йорданов - СКХЗУ "Светлина" - Шумен
34. Иван Ангелов Пухлев - СКИ "Дунав 2013" - Русе
35. Жулиен Енчев Колев - СКИ "Ямбол 99" - Ямбол
36. Васил Добрев Тодоров - СК "Пирин спорт 2013" - Благоевград
37. Ганчо Илиев Пенев - СКИ "Дунав 2013" - Русе
38. Петко Ботев Петков - СКХУ "Бялата лястовица" - Габрово
39. Йордан Илиев Цирков - СКХУ "Бялата лястовица" - Габрово
40. Осман Халим Шенол - СКИ "Успех" - София
41. Кирчо Димитров Родопски - СКЛУ "Изгрев" - Пловдив
42. Джебир Нахид Джебир - СКИ "Успех" - София
43. Никола Иванов Костов - СТКХСУ "Родопи" - Кърджали
44. Николай Иванов Чончоров - УСК "Болид" - СОУДНЗ "Луи Брайл" - София
45. Мариян Петров Велчев - СК "Туида - незрящи" - Сливен
46. Любомир Крумов Траянов - СК "Пирин спорт 2013" - Благоевград
47. Любомир Иванов Василев - СКИ "Витоша" - София
48. Стратия Георгиев Стратиев - СКИ "Ямбол 99" - Ямбол
49. Радослав Атанасов Тошев - СКИ "Пираните" - София
50. Златан Недев Ников - СКХЗУ "Зора 2011" - Силистра
51. Николай Георгиев Димитров - СКИ "Пираните" - София
52. Юсеин Мехмед Рашид - СКХЗУ "Зора 2011" - Силистра
53. Иван Стефанов Лицов - СКХУ "Раховец 2011" - Горна Оряховица
54. Павел Кирев Семерджиев - СТКХСУ "Родопи" - Кърджали
55. Венцислав Милков Цветков - СКИ "Кракра" - Перник
56. Румен Иванов Трендафилов - СКИ "Кракра" - Перник
57. Добромир Йорданов Удрев - СКХУ "Доростол 2011" - Силистра
58. Йордан Петров Лазаров - СКХУ "Бялата лястовица" - Габрово
59. Братой Великов Братоев - СКХЗУ "Светлина" - Шумен
60. Йордан Стоянов Каменаров - СК "Пирин спорт 2013" - Благоевград
61. Станимир Живков Иванов - СКХУ "Доростол 2011" - Силистра
62. Васил Недялков Бозов - СКХУ "Раховец 2011" - Горна Оряховица
63. Володя Атанасов Христов - СКХЗУ "Плевен" - Плевен
64. Минчо Петров Маринов - СКИ "Дунав 2013" - Русе

Федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания"

Държавно първенство по шахмат за незрящи жени Дряново, 03-06.07.2015 година

Отборно класиране:

1. СКХЗУ "Плевен" - Плевен
2. СКИ "Витоша" - София
3. УСК "Болид" - СОУДНЗ "Луи Брайл" - София
4. СКС "Успех" - Варна
5. СКХЗУ "Пауталия спорт - 2005" - Кюстендил
6. СКХУ "Бялата лястовица" - Габрово
7. СКХУ "Раховец 2011" - Горна Оряховица
8. СКХУ "Успех" - Дряново
9. СТКХСУ "Родопи" - Кърджали

Федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания"

Държавно първенство по шахмат за незрящи мъже Дряново, 03-06.07.2015 година

Отборно класиране:

1. СКЛУ "Изгрев" - Пловдив
2. СК "Пирин спорт 2013" - Благоевград

3. СКИ "Кракра" - Перник
4. СКС "Успех" - Варна
5. СКХЗУ "Феникс" - Монтана
6. СКХЗУ "Пауталия спорт - 2005" - Кюстендил
7. СК "Туида - незрящи" - Сливен
8. СКХУ "Успех" - Дряново
9. СК "Вая" - Бургас
10. СКИ "Витоша" - София
11. СТКХСУ "Родопи" - Кърджали
12. СКИ "Дунав 2013" - Русе
13. СКИ "Пираните" - София
14. СКХЗУ "Зора 2011" - Силистра
15. СКИ "Ямбол 99" - Ямбол
16. СКХУ "Бялата лястовица" - Габрово
17. СКИ "Успех" - София
18. СКХЗУ "Светлина" - Шумен
19. СКХЗУ "Плевен" - Плевен
20. СКХУ "Раховец 2011" - Горна Оряховица
21. СКХУ "Доростол 2011" - Силистра
22. УСК "Болид" - СОУДНЗ "Луи Брайл" - София

Иван ЯНЕВ

ТЕХНОЛОГИИ Български таблет за незрящи с престижно отличие

Разработеното от български учени изобретение "Blitab" бе един от шестте проекта, избрани от френския вестник "Льо Монд" като финалисти на изложението "Hello Tomorrow Challenge", проведено на 25 и 26 юни в Париж.

"Blitab" е таблет, който показва цяла уеб страница, използвайки брайловата азбука, пише агенция "Фокус".

Началото е поставено през 2012 година от Кристина Цветанова от катедрата по индустриално инженерство в Софийския университет "Свети Климент Охридски". Студент с проблеми със зрението я моли за помощ, за да се запише. Когато се връща къщи, тя търси в интернет и разбира, че електромеханичните инструменти за превод на брайловата азбука "струват хиляди евро и правят лош и буквален превод".

С помощта на двама студенти – Слави и Станислав, Цветанова търси икономично решение. "Трябваше да намерим подривна технология", обяснява тя.

Три години по-късно концепцията за "Blitab" вече е налице. Тримата правят "интелигентен материал", на чиято повърхност се формират малки балончета, които се появяват и изчезват, като по този начин показват цяла уеб страница, изписана на брайловата азбука.

"В лабораторни условия доказахме ефективността на метода, който в момента очаква патент, и направихме дизайна на таблета. Сега просто трябва да сглобим всичко", обяснява Цветанова.

Преди още да са завършили прототипа, тримата са получили 11 международни отличия.

По материали от Интернет